Dzisiejszy numer zawiera 10 stron. Opłata pocztowa uiszczona gotówką
Nr. 23. Lwów, Piątek 29. Stycznia 1926 r. Rok XLIV.

CENA NUMERU
20 gr.
PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 4 zł 50 gr. z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką poczto vą 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 zł 50 gr
Dla urzędników państwowych i nauczycieli miesięcznie 3 zł.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji 19, w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisow nie zwraca się.
Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południe.

Tajna polityka rewanżu.

Lwów, 28 stycznia.

Gabinet Luthra, zmobilizowany pod hasłem Locarna, ten rząd zamaskowanego chwilowo rewanżu w najbliższych dniach złoży deklarację w sprawie polityki wewnętrznej i zewnętrznej.

Już dziś prasa, uprzedzając wypadki, przewiduje, że **expose będzie krótkie** i podkreśli przedewszystkiem konieczność rozwiązania zagadnień socajlnych, szczególnie związanych z bezrobociem. W zakresie polityki zewnętrznej **nastąpi oświadczenie gotowości kroczenia po dotychczasowej linji wypełnienia zobiwiązań traktatowych.**

Jednak myliłby się ten, ktoby politykę berlińską i jej oświadczenia pro foro publico, uważał za **istotny i wierny wyraz** prawdziwych aspiracyj, nurtujących większość społeczeństwa niemieckiego.

Doskonałem odzwierciadleniem tych **poglądów, żyjących gorączkowo** żądzą odwetu, są **wynurzenia ekscesarza Wilhelma,** który od czasu do czasu w swojej pustelni w Dorn przyjmuje dziennikarzy i dzieli się zn imi poglądami na współczesną sytuację polityczną.

Otóż te **właśnie zapatrywania,** będące nienaruszalną ewangelją skrajnych szowinistów, a respektowane z wielką sympatją przez szerokie rzesze społeczne. **nie pokrywają się w najmniejszej mierze** z o**ficjalną opinją przedstawicieli rządowych.**

Tętni w nich, jak dawniej butna **nuta pewności,** a chwilami brzmią jak pobudka, wzywająca do czynu orężnego.

Przedewszystkiem nie po raz pierwszy już stwierdzają odwetowcy pruscy, że **Niemcy żadnej absolutnie winy za wybuch wojny ponosić nie mają najmniejszej ochoty.**

Powołują się na bezstronnych **historyków,** którzy, jeśli nie doszli, to z pewnością **dojdą kiedyś do przekonania, że Niemcy stali się sprowokowaną ofiarą wojny europejskiej.**

Bojujący germanizm z pychą i wykrętną sofisterją **zapowiada więc obalenie dotychczasowego stanu politycznego Europy,** nota bene z największą korzyścią dla siebie. Jawnie więc oświadcza, że **traktat wersalski jest o pomstę do nieba wołającem pokrzydzeniem Niemiec; że niemiecki pokój w Brześciu Litewskim był ideałem doskonałości wobec Wersalu;** że Niemcy byli zawsze wspaniałomyślni nawet w zwycięstwie, a tylko aljanci niszczą bezwzględnie swoje ofiary.

A jako **ostatnie ogniwo tego rozumowania** występuje **deklaracja, że bez Niemców pokój i bezpieczeństwo Europy jest niemożliwe,** a ci tylko wówczas zgodzą się na współpracę, gdy wszystkie obszary, przemocą wydarte (mowa tu przedewszystkiem o Pomorzu i Górnym Śląsku) nie wrócą do pruskiej macierzy.

Tak jest: **wydarcie francuskich i polskich ziem, utraconych w wojnie, oto jedyny cel** stale wzmagającej się ofenzywy z Berlina.

Dopiero w takiem oświetleniu **kwestja uzyskania przez Polskę stałego miejsca w Lidze Narodów nabiera wielkiego znaczenia.** Gdy Niemcy tam zasiądą, a nas nie będzie, parowanie bezwzględnych ciosów ich polityki będzie wprost niemożliwe.

A czas przyjęcia Niemców do Ligi zbliża się. Dobrze, że w Polsce polityką kieruje mąż stanu tej miary, co premjer **Skrzyński.** Dowiódł on już nieraz, że umie czuwać, a jak zajdzie potrzeba, bronić zaciecie żywotnej sprawy, więc i tym razem trzeba ufać, że uda się mu tę ważną kwestię szczęśliwie rozwiązać.

——oo——

150 miljonów dolarów pożyczki dla Polski

zaproponują delegaci Bankers Trustu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia.

Według źródłowych informacji, **delegaci Bankers Trustu sprecyzowali swe propozycje co do udzielenia Polsce pożyczki.** Są oni zdecydowani zaproponować swej generalnej dyrekcji **pożyczkę dla Polski w wysokości 150 miljonów dolarów,** której oprocentowanie nie przekroczy 10% rocznie.

Obligacje tej pożyczki wypuszczone zostaną w Ameryce, jako **wewnętrzna pożyczka Bankers Trustu.** Pożyczka zabezpieczona zostanie na dochodach monopolu tytoniowego.

Jak słychać, **Amerykanie nie zamierzają sami prowadzić monopolu, lecz obsadzą tylko ważniejsze stanowiska w zarządzie swoimi mężami zaufania,** dla kontroli nad całokształtem gospodarki monopolowej.

Delegac Bankers Trustu przeszłą rządowi polskiemu z Paryża **zawiadomienie o miejscu i terminie podjęcia rokowań,** o ile centrala nowojorska przyjmie ich wnioski. W tym wypadku z ramienia rządu polskiego dla podjęcia rokowań i podpisania umowy wyjechaliby wicemin. skarbu **p. Klarner,** oraz delegat min. przem. i handlu p. dr. **Adamski.**

——xo ox——

Pogłoski o zmianach w łonie rządu.

P. Diamand ministrem przemysłu i handlu?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia.

Wśród sfer sejmowych rozeszła się dziś pogłoska, że **w kołach miarodajnych rozważaną jest sprawa pewnych zmian w gabinecie rządowym.**

Wedle tych wersji **min. przemysłu i handlu p. Osiecki złożyć ma swą tekę, aby objąć ministerstwo robót publicznych po rezygnacji p. Moraczewskiego. Natomiast tekę przemysłu i handlu objąć ma p. Diamand.**

Dotąd niema potwierdzenia tych wiadomości ze strony urzędowej.

——xo ox——

Nowa panama warszawska!

Skandaliczna transakcja dyrekcji monopolu spirytusowego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia.

W kołach rządowych zwrócono uwagę na **dziwną operację handlową dyrekcji monopolu spirytusowego,** a to na **kupno przez ten monopol domu od firmy Winkelhausena** w Starogradzie za 2 miljony 700 tysięcy złotych.

Operacji całej dokonał p. **Podkomorski,** dyrektor monopolu spirytusowego, który jest **bliskim krewnym p. Winkelhausena.** Wartość domu oszacowali znawcy na **400 tysięcy złotych (!).**

——ox xo——

Niemieckie propozycje ulg celnych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia.

W dniu dzisiejszym przybył do Warszawy z Berlina dr. **Witold Prądzyński,** delegat Polski do rokowań handlowych z Niemcami. P. dr. Prądzyński przywiózł **zaproponowany ze strony niemieckiej projekt umowy co do wzajemnych ulg celnych.**

Dyr. policji lwow. p. Reinländer kandydatem na głównego komendanta policji państw.

Plan reorganizacji policji państwowej.

Lwów, 28 stycznia.

Jak się dowiadujemy, **dyr. policji** lwowskiej **p. Reinländer** wyjechał wczoraj do Warszawy, na **wezwanie ministerstwa spraw wewnętrznych,** któremu **przedłoży opracowany przez siebie projekt reorganizacji policji państwowej.**

W związku z tem **zaproponowano p. dyr. Reinländerowi objęcie stanowiska głównego komendanta policji państwowej,** w miejsce p. Borzemskiego, który zostałby komisarzem rządu na m. Warszawę.

Dotąd **p.** Reinländer **nie objawił swej decyzji** odnośnie do powyższej propozycji ministerstwa.

——oo——

DYR. ŁUKASIEWICZ PRZYBYŁ DO LONDYNU.

Londyn, 27. 1. (PAT.) Przybył tu dziś dyrektor departamentu politycznego M. S. Z. p. **Łukasiewicz.**

——oo——

Powrót parlamentarzystów polskich z Rosji.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 27 stycznia.

Dzisiaj powróciła do Warszawy z Rosji sow. wycieczka **parlamentarzystów polskich.**

——oo——

36.000 patentów nie wykupiono.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 27 stycznia.

Według zestawień rządowych po dzień dzisiejszy **nie wykupiono jeszcze 36.000 patentów przemysłowych i handlowych.**

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 27 b. m. w Warszawie 7.35 zł.

Dolar w wolnym obrocie dnia 27 b. m. w Krakowie 7.36 zł.

Dolar w wolnym obrocie dnia 27 b. m. we Lwowie 7.36 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 7.30 zł.; sprzedaż 7.32 zł.; kupno 7.28 zł. — Tendencja słaba.

Zurych urzędowy. Warszawa 70.00, N. Jork 5.18 3/8, Londyn 25.20 7/8, Paryż 19.30, Wiedeń 72.95, Praga 15.30, Włochy 20.8975, Belgia 23.5625, Budapeszt 72.6125, Sofja 3.5625, Holandja 208.1125, Oslo 105.60, Kopenhaga 128.55, Sztokholm 138.75, Hiszpanja 73.325, Bukareszt 2.24, Berlin 123.425, Belgrad 9.16.

Pogiełda nowojorska. Warszawa 14.00, Londyn 4.86 7/16, Paryż 3.715, Wiedeń 14.06, Praga 2.9625, Włochy 4.0325, Belgja 4.545, Budapeszt 14.06 Szwajcarja 19.29, Sofja 0.68, Holandja 40.15, Oslo 20.36, Kopenhaga 24.79, Sztokholm 26.77.

Historja pewnego „Pocisku".

Lwów, 28 stycznia.

Za „Kurjerem Porannym" podajemy w streszczeniu historję przedsiębiorstw przemysłu wojennego, które **naraziły skarb Państwa na miljonowe straty.** Ta sama grupa spokrewniona „pewnymi" węzłami z generałem Sikorskim, zabiega obecnie usilnie o całkowite opanowanie „Kurjera Polskiego. (Red.)

Aby zrozumieć p. Gustawa **Wertheima**, trzeba było znać p. Maurycego Spokornego. Był to **dyrektor warszawskiego** tramwaju, w którym p. Wertheim był małym człowieczkiem. Dyr. Spokorny był dla niego najwyższym wzorem i ideałem. A był to **ideał ogromnie typowy dla Warszawy** owego czasu. Tak jak zdolność adwokata nie polegała wówczas ani na znajomości ustawy ani na uczciwości, lecz na **talencie znalezienia** w Petersburgu **właściwej „drogi"**, tak **zdolność** do interesów oparta była cała na **talencie do... dawania łapówek.** Tym prostym środkiem dokonał arcydzieła swego życia, którym była tramwajowa koncesja, unikat w swoim rodzaju, który stał się **źródłem majątku** p. Spokornego..

P. Wertheim zmierzał do tego samego celu, temi samemi środkami. **Sławny kontrakt „Pocisku"** z **Ministerjum Spraw wojskowych**, jest w jego karjerze zupełnie tem samem, czem koncesja tramwajowa w życiu dyr. Spokornego.

„Pocisk" zaangażował cały **szereg generałów z Ministerjum Spraw Wojskowych**, którzy jeszcze pobierając płace państwowe i nosząc mundur wojskowy, kręcili się po ministerjum w interesach nowego swego chlebodawcy. Tylko w ten sposób mógł przyjść do skutku kontrakt, o którym można powiedzieć bez przesady, że na jego podstawie **krawatka p. Wertheima stanowi część składową ceny pocisku** dostarczonego wojsku. Bo rzeczy się mają tak: potrzeby życiowe pp. Wertheima, Leskiego i sp. decydują o wysokości ich dyrektorskich wynagrodzeń. Te wynagrodzenia zaś podchodzą pod rubrykę kosztów administracji przedsiębiorstwa, stanowiących wedle kontraktu z rządem **jeden z czynników oznaczania ceny**, którą państwo płaci za swoją amunicję, a płaci **dwa razy więcej niż jakiekolwiek inne państwo na świecie.** Każdy minister spraw wojskowych, gdy objąwszy rządy spotka się z tym monstrualnym kontraktem, zaczyna od przysięgania sobie i innym, że go musi zmienić. Ale kończy się zawsze na przysięgach.

Apetyty p. Sikorskiego na finansowany przez p. Wertheima **„Kurjer Polski"**, wyjaśniają w jednym szczególnym wypadku ten koniec dobrych chęci.

Żeby objąć wzrokiem cały zakres historji wpływów tej „grupy gospodarczej", trzeba się cofnąć do początków przemysłowej działalności panów z „Pocisku", Nitratu", „Frankopolu" i t. p.

Kiedy obecny gen. **Zagórski** w **swoim czasie** wyprowadził się z wojska, zawarł on spółkę z p. Juljuszem Leskim i we dwóch założyli interes samochodowy na ul. Srebrnej. **Tam urodził się** naprzód **„Pocisk," z „Pocisku"** wyszedł potem **„Nitrat"** a w końcu **„Frankopol".**

Przy tworzeniu wszystkich tych spółek akcyjnych zabłysnął „geniusz" p. Wertheima. **„Pocisk"**, u którego akcyjny kapitał był fikcją, a rządowe fundusze wszystkiem, **powstał przez zakupno przestarzałej aparatury fabryki amunicyjnej austrjackiej**, przez co otrzymana kalkulacja jego produkcji wypadła bardzo dla państwa niekorzystnie.

Założenie „Nitratu" było już sztuczką typowo gryndersko. Historja samego przedsiębiorstwa była smutna. Tu znowu aparatura zakupiona została we Włoszech, a że było to już w epoce spadającej marki, więc towarzystwo znalazło się **w niemożności** zapłacenia zamówionych aparatur w lirach. Rezultatem było **okrojenie technicznej podstawy przedsięwzięcia**, które też z tego powodu do dnia dzisiejszego jest karykaturą wielkiej fabryki prochu.

„Frankopol" jest to **dziecko tego samego ducha co „Pocisk"**, obliczone na ciągnięcie ze skarbu państwa.

Trzeba naprawdę dziwić się nieporadności naszych organów państwowych, że na to nie znalazły dotąd lekarstwa. Nie potrafiły przedewszystkiem odsłonić samej **istoty przedsiębiorstw p. Wertheima.** Występuje on wszędzie jako przedstawiciel kapitału prywatnego inwestowanego w przemyśle. W rzeczywistości **spółki akcyjne p. Wertheima** nie **pracują** wcale kapitałem prywatnym, lecz **państwowym**, naprzód **zaliczkami** a później **wypłatami**. Nie jest to więc żaden przemysł prywatny, jest to **przemysł założony przez państwo na benefis ludzi prywatnych.** W całej Europie nic podobnego się nie znajdzie!

W tych warunkach trzeba jednak dziwić się nietylko nieporadności **rządu**, ale i „odwadze" p. Wertheima. W tych warunkach bowiem p. Wertheim powinienby się starać, ażeby o nim nietylko jak najmniej mówiono, ale **jak najmniej wiedziano.** Tymczasem ostatnia wycieczka jego na pole polityki narobiła tyle hałasu, że nieuniknionem się staje oświetlenie i prześwietlenie jego karjery przemysłowej. „Odwaga" p. Wertheima jest tem mniej przezorna, że powinienby on sobie uprzytomnić nieuniknione jej następstwo: przecież dzisiaj, gdyby nawet p. Sikorski wrócił do władzy, musiałby, chcąc się przy niej dłużej nad łobę utrzymać, zacząć swoje urzędowanie **od skasowania kontraktu z „Pociskiem".** Wytężone zabiegi p. Wertheima około **usłania drogi gen. Sikorskiemu** do powrotu **arkuszami „Kurjera Polskiego"** — są więc kalkulacją zupełnie beznadziejną.

———xo ox———

Wielkie malwersacje podatkowe na szkodę Skarbu Państwa.

Dyrektor kopalni złodziejem dokumentów i szpiegiem.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia.

„Ekspress Poranny" dowiaduje się, że **jeden z dyrektorów kopalń** w **Hucie Królewskiej na G. Śląsku został niedawno aresztowany pod zarzutem wielkich malwersacji podatkowych na szkodę skarbu państwa**, a także **pod zarzutem uprawiania szpiegostwa** na rzecz ościennego państwa. Akta jego sprawy niestety zginęły w więzieniu, gdzie był badany przez sędziego śledczego.

Redukcja płac czy osób?

Ankieta „Kurjera Lwowskiego".

O nauczycielki-mężatki.

Zamość, 26 stycznia.

Otrzymujemy następujące pismo:

Szanowna Redakcjo!

Proszę o umieszczenie w Szanownem Piśmie, w odpowiedzi Panu F. G., jako jednemu z tych, który zabrał głos w Ankiecie „Kurjera Lwowskiego": **„Kogo i co można zredukować w szkolnictwie"** (Nr. 17 z dnia 22 b. m. i z.), tych paru słów:

W punkcie 4-tym uważa p. F. G. po koniach inspektorskich, referentach w Kuratorjum, oraz nauczycielach ustawicznie się urlopujących, **nauczycielki - mężatki** i **wychowawczynie, jako element niepotrzebny i szkodliwy** i w pierwszym rzędzie nadający się do redukcji, — zarzucają im, że nie są one **„ani żonami, ani matkami, ani gospodyniami, ani nauczycielkami dobremi".**

Dziwne, że nauczycielka, która ma za sobą szereg lat pracy, dotychczas spełniała swoje obowiązki nienagannie, i dopiero kiedy chcą ją zredukować, zaczyna być jednostką szkodliwą dla „dobra Państwa i rodziny".

Czy dany Pan zastanowił się, co zmusza kobietę do opuszczenia domu, gdzie jest jej przedewszystkiem pole do pracy, **aby pomóc mężowi utrzymać właśnie ten dom!**

Tak pracujemy, nie dlatego, by nasze zajęcia były tylko synekurami, ale by podołać obowiązkom na nas nałożonym, jako matkom i ludziom, patrząc na wytężającą i wyczerpującą pracę naszych mężów! Dajcie im odpowiednie uposażenie, a dziś bez słowa protestu **90% nas przejdzie w stały i dobrze zasłużony stan spoczynku**, aby znów zająć miejsce naszych matek!

H. T.

———xo ox———

Przegląd prasy.

Problem monarchizmu w Niemczech i u nas.

Lwów, 28 stycznia.

(K) Sensacyjnym momentem w życiu Niemiec będzie obecnie sprawa — **przywrócenia monarchji.** Art. 73 konstytucji weimarskiej przewiduje odwołanie się w pewnych sprawach do **opinji narodu.** Plebiscyt taki odbywa się **na koszt partji, stawiających wniosek** — i jeżeli uzyska **jedną dziesiątą** część uprawnionych głosów (4 miljony), wówczas wniosek ów musi pójść pod obrady sejmu Rzeszy. Ponieważ **Wilhelm II** za pośrednictwem dziennikarza **Vierecka** stara się w prasie **przygotować teren do postawienia pod plebiscyt wniosku o przywrócenie monarchji**, przeto **socjaliści** chcąc uprzedzić ich zapędy, **weszli w porozumienie** nawet z **komunistami** i zamierzają poddać plebiscytowi wniosek o **rekwizycji dóbr królewskich na rzecz państwa** bez odszkodowania. Wobec takiego zbiegu wypadków stronnictwa **prawicy i środka** znajdą się w bardzo drażliwem położeniu.

„Czas" przewiduje następującą ewentualność:

„Taktyka stronnictw środkowych i prawicowych będzie polegać zapewne na tem, aby przy drugiem głosowaniu **Volksentscheid)** zachować abstynencję. (Drugie głosowanie **następuje po uchwale** sejmu Rzeszy). Ponieważ do powzięcia jakiejkolwiek uchwały przez „Volksentscheid" potrzeba przeszło **20 miljonów uczestników** głosowania, — przeto mała wówczas nadzieja, aby socjaliści i komuniści zdołali tylu wyborców skłonić do wzięcia udziału w akcji. Ale abstynencja musiałaby być zachowaną niezwykle solidarnie. Gdyby wyborcy prawicowi i środkowi wyłamali się od posłuszeństwa i wzięli udział w głosowaniu, mogłoby się zdarzyć, iż **partje radykalne zdobyłyby wśród mas głosujących potrzebne im do większości ilość głosów** (np. 10 i ćwierć miljona głosów). Przy haśle **abstynencji** musiałaby one osiągnąć co najmniej 20 miljonów — jeden głos, bo tyle wynosi minimalna ilość "uczestników" plebiscytu jakiej konstytucja wymaga do ważności uchwały. Taktyka **abstynencji** — na pozór paradoksalna — nasuwa się więc sama przez się.

Nie należy sądzić jednak, że o powrocie monarchji marzy tylko Wilhelm, marzy o tem także i nasz poseł Stroński w **„Warszawiance".**

Oto jego najnowsze pierwsze, drugie, trzecie:

„Oczywiście **wzmocnienie samej tylko władzy zwierzchniej w ustroju przez wprowadzenie Króla oddziaływałoby jednak pomyślnie na całokształt ustroju i życia państwowego.**

I tu istnieją takie możliwości:

1. wzmocnić bezpośrednią władzę Prezydenta Rzpltej, jak w Stanach Zjed. Ameryki, w drodze bezpośredniego wyboru przez naród i przeciwstawienie go w ten sposób Ciału Ustawodawczemu, a nawet **wręcz postawienie nad niem**, co górą u nas nie wydaje się możliwe.

2. wzmocnić trwałość i niezależność Głowy Państwa **przez wprowadzenie Króla**, co godzić się może, że, jak w Anglji, z pełną władzą Ciała Ustawodawczego, ale co wiąże Państwo jednostką i dziedzicznością.

3. szukać sposobów pośrednich jeśli w jakiejś skutecznej postaci są możliwe".

———xo ox———

Owies pojedzie dalej za granicę

Odrzucony protest M. S. Wojsk.

Warszawa, 27. 1. (AW.) Komitet Ekonomiczny R. Min. **odrzucił wniosek Min. spr. Wojsk., który zażądał wydania zakazu wywozu owsa** w obawie o interesy armji, zagrożone przez nadmierny wywóz. W motywach swego postanowienia Komitet Ekon. wyraża brak jakichkolwiek danych statystycznych wskazujących na to, że obecne zapasy **owsa nie wystarczą na pokrycie konsumcji wewnętrznej.**

———ox xo———

Pod znakiem czasu.

PRACOWNICY UMYSŁOWI KWESTARZAMI.

Lwów, 28 stycznia.

Niełatwo dziś znaleźć pracę w jakimkolwiek zawodzie, a jednak okazuje się, że istnieje zatrudnienie, w którem wakuje aż **200 wolnych posad.** Ogłasza bowiem biuro pośrednictwa w Warszawie, iż zatrudnić może **317 bezrobotnych z kategorji umysłowo pracujących, a z tego aż 200 obdzielić posadami kwestarzy i kwestarek.**

Nie podano bliższych określeń, co to za posady i kto je oferuje. Ale nietrudno domyśleć się, że **nazwa ta oznacza ludzi, krążących po mieście z puszkami czy skarbonkami** i zbierających datki na jakieś cele dobroczynne czy humanitarne. Amatorów łatwej choć uciążliwej roboty niezawodnie nie zbraknie. Ale warto zastanowić się, **czy jest to robota naprawdę godna ofiarowania bezrobotnej inteligencji.** Wymaga ona nie tyle zdolności intelektualnych, ile **sprytu,** nietyle pracowitości, ile **bezczelności.** Skwapliwie zatem zgłaszać się do niej będą rozmaite **podejrzane osobniki,** łakome na zyski, z których przy odrobinie zdolności do oszustwa i krętactwa można niezupełnie ściśle zdawać rachunki. Ludzie zaś uczciwi i przywykli do rzeczywistej pracy umysłowej, którzy chwycą się zawodu kwestarstwa, aby nie zginąć z głodu, **łatwo ulec mogą demoralizacji,** zmuszeni do zawodowego **żebractwa i naciągania.**

Przyzna chyba każdy racjonalnie myślący człowiek, że nie jest to właściwy sposób zwalczania bezrobocia. Zamiast dać ludziom zarobek za prawdziwą, realną robotę, **odzwyczaja się ich od pracy** i uczy żebrać...

(m).

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Jak Lwów żyje i pracuje.

Warstaty trykotarskie pułkownikowej Miniewskiej.

Lwów, 28. stycznia.

Przemysł domowy, tak wysoko stojący w Szwajcarji i Anglji, u nas jest jeszcze mało rozwinięty, jakkolwiek ma szerokie warunki na to. **Mechaniczna fabrykacja niejednokrotnie nie może się równać z wyrobami takiego właśnie przemysłu,** które są trwalsze i estetyczniejsze, czego najlepszym dowodem są ręcznie wykonane koronki, hafty, tkaniny i t. p.

We Lwowie od 18 lat **istnieją świetnie prowadzone warstaty trykotarskie, założone przez małżonkę czcigodnego pułkownika wojsk polskich w r. 1863 Marję Miniewską.** Twórczyni tych warstatów, kobieta niezwykłej energji, pomysłowości i pracowitości, znana w społeczeństwie naszem na polu kulturalno-oświatowem, gorąca patrjotka, poświęca niejednokrotnie siły swe i kapitały na cele narodowe, piękny typ rozumnej obywatelki **zrozumiała przed wielu już laty czem może stać się w Polsce przemysł domowy,** jakie korzyści może przynieść krajowi i wyspecjalizowawszy się w trykotarstwie, założyła we Lwowie warstaty, które dziś znane są w całym kraju, których wyroby — jak nam oświadczyli fachowcy — nie tylko mogą rywalizować z zagranicą, ale niejednokrotnie je prześcigają. Pułkownikowa Miniewska w ciągu tyloletniej swej pracy wykształciła szereg robotnic, które **albo w kraju pracują na swoich własnych warstatach, albo nawet zdołały stać się zagranicą cennymi nabytkami.** Dając piękny zarobek **niejednokrotnie dziewczętom z ulicy** pułk. Miniewska oddawała i oddaje społeczeństwu nieocenione usługi, które należy się podnieść i wysoko ocenić.

Chcąc bliżej zapoznać się z twórczynią tych warstatów, udaliśmy się do niej imieniem „Kurjera Lwowskiego". Już z pierwszego wejrzenia robi pułk. Miniewska niezwykle sympatyczne wrażenie, okazała, dystyngowana postać o siwych włosach, oczach żywych i ruchliwych, zapala się kiedy mówi o swem umiłowanem dziele. Dowiadujemy się, że warstaty trykotarskie mieszczą się w pałacyku Biesiadeckich przy pl. Halickim, który to lokal **udzielił prezydent Neuman, dobrze rozumiejąc piękną ideę i korzyść dla miasta.** On też i jego małżonka otoczyli opieką tę ważną placówkę nowego przemysłu, która ma jeszcze wielką przyszłość przed sobą. Wskutek ogólnej stagnacji warstaty nie mogą pracować tak, jak je stać na to — energja p. Miniewskiej utrzymuje je jednak na wyżynie. **Stąd to wychodzą przepyszne pończochy, skarpetki, sztylpy, swetery, kostjumy od najdelikatniejszych do najprostszych, o które dobijają się kupcy nietylko nasi, gdyż gatunek jest pierwszorzędny i tani.**

Odnośne nasze czynniki powinny się bliżej zająć tymi warstatami, z których Lwów słusznie może być dumny. Obecnie — objaśnia mnie pułk. Miniewska — otwiera ona kurs robót trykotarskich, uczy tych wyrobów za drobną opłatą, a potem dawać będzie maszyny do domów i płacić za robotę. **Ile więc ludzi może znaleść zajęcie i dobry zarobek!** To też jest ideą tej dzielnej twórczyni, **do której na kurs ten zgłaszać się należy na ul. Wałową l. 29. II.**

Oglądaliśmy śliczne wyroby i z zajęciem słuchaliśmy objaśnień p. Miniewskiej, **która marzy o tem by w chałupach nawet chłopskich ustawić swoje maszyny i dźwignąć przemysł domowy a przez to podnieść dobrobyt kraju.**

Jakże nie przyklasnąć tym pięknym dążeniom mądrej i dzielnej kobiety?!

Res.

——oo——

Ponoś...

Polskie pory roku.

W zimie żyjemy życiem nudnem, szarem...
Rządzi Zdziechowski, minister zimowy;
Jest przesilenie „złotego" z dolarem,
Polska popiołem przysypuje głowy.

*

Wiosna, gdy złote słońce zajaśnieje,
Rząd się wciąż zmienia: raz prawy raz lewy.
Kwitną marzenia, różowe nadzieje,
Oportunizmu są... częste wylewy.

*

W lecie żar, upał ogniem głowę praży,
Śpi wszystko: Sejm, rząd, Endek, Piast-
[kołodziej,
Na Riwierze w falach cudnej plaży
Zmywa brud oszust, kanalja. łotr, złodziej.

*

Jesień niekiedy srebrne włoski snuje
Babiego lata, czasem ziębi chlapą.
Rząd leczy błędy, głupstwa, reformuje:
Znów się bałagan zaczyna de capo...

Wid.

——oo——

„Tydzień Obrony Kresów Zachodnich".

Lwów, 28 stycznia.

Posiedzenie Komitetu Obywatelskiego „Tygodnia Obrony Kresów Zachod.", odbędzie się we **czwartek 28 stycznia b. r.** w lokalu Narodowej Organizocji Kobiet, (ul. Ossolińskich 11. II. podwórze I. p.) o godz. 6 wieczorem. Na posiedzenie to zaprasza się wszystkich członków Komitetu, oraz przedstawicieli Towarzystw i Organizacji społecznych, pragnących współdziałać w akcji „Tygodnia Obrony Kresów Zachodnich". Od dnia 2 lutego b. r. urządza Związek Obrony Kresów Zachod. pokazy kinematograficzne, na które będą się składały następujące filmy: 1) **„Nie damy ziemi skąd nasz ród"**, film przedstawiający walki na Górnym Śląsku, w roku 1921, oraz manifestacje społeczeństwa polskiego 15 marca 1925 przeciwko rewizji granic Polski. 2) **„Cud Wilków"**, film partjotyczno-historyczny, arcydzieło sztuki filmowej.

——oo——

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 29 1. 26.

ALEKSANDER DAN.

O człowieku, który chodził w sandałach.

(Dokończenie).

Po wyjściu mistrza, zdjęliśmy wszyscy machinalnie togi. Na widok obnażonych sąsiadów i sąsiadek odetchnąłem uradowany. Mistrz mówił prawdę. Nikt nie wstydził się swoich ułomności. Od lat marzyłem o nagiej kobiecie i oto Bóg spłatał jeszcze jednego figla. Byłem otoczony nagiemi kobietami i nawet zębami nie szczękałem.

— Dziękuję ci, o wielki przewodniku! — Wołałem z dzikiem szyderstwem. Zdmuchnąłeś mi ostatnie szaleństwo. Ale teraz rachunek wyrównany. Nikt z nas nie jest więcej dłużnikiem. Dobranoc ci!

Nie mogłem spać. Tarzałem się po twardym sienniku bluźniąc i wywijając pięścią. Grabarze, głoszący wspólność tylko dlatego, bo ciało zbyt chude jest i cuchnie rozkładem! Familijną niemoc uważacie za mękę epoki, ale mleko mieszacie z wodą, zupę z muchami, powietrze z lyzolem, a słowa z piołunem! Gdzie jest nowy rodzaj współżycia? Czy ten smrodliwy zaduch go wytworzy? Otwórzcie okna!

Wszyscy chrapali dookoła. Czułem się opuszczony, sam jeden, skazany na wiekuiste, palące monologi. Chciałem umrzeć. Nikt nie wydobędzie mnie z marni. Nie warto dłużej się borykać. Trąciłem sąsiada i pokornym głosem zapytałem.

— Co to jest kultura śmierci?

— To samo co kultura snu. Gromadne umieranie.

— Nieprawda! wrzasnąłem. To jedyne co mogę uważać za moją własność. Czy i to mistrz zabiera?

Sąsiad ziewnął i odrzekł:

— Umierając wspólnie obdarzamy siebie wzajemnie tem, co wydzielamy. Każdy więc coś dostaje. Mistrz mówi, że nikt nie powinien umrzeć całkowicie. Gdy nadejdzie chwila, każdy z nas dostanie kromkę chleba i kubek mleka i w obecności mistrza rozszerzy tak dalece swój uśmiech, aż zetknie się z tem — co jest treścią jego broszur i jedyną prawdą doskonałości.

Słysząc te słowa, wypowiedziane sucho i z natrętną pewnością siebie, dźgnął mnie iście szatański pomysł. Cała natężona, ruchliwa męka mej przeszłości podniosła się groźna jak miecz Damoklesa. Podbiegłem do śpiącej dziewczyny, zdarłem z niej kołdrę i nieprzytomny z pasji rzuciłem się na nią. Nie było we mnie żadnej żądzy, tylko obłąkana chęć zburzenia śmiesznie dostojnych kolumn instytucji mistrza. Był to protest moich płomiennych lat przeciw dławiącej regule, najwyższy krzyk żyjącego, w obliczu do bolu piekącej nieruchomości regulaminu.

Powstał popłoch, wszyscy zerwali się przestraszeni z łóżek i wrzeszczeli w niebogłosy. Ofiara od której mnie oderwano, była najmniej przestraszona i miała ciepłe lśnienie w oku. Zarzuciłem prędko na siebie togę, sandały wziąłem do rąk i chciałem opuścić lokal. Zjawił się mistrz i podniósłszy ramię do góry, wołał:

— Zeżre cię robactwo zwątpienia jak zgniłego trupa. Nędza cię wychlepcze jak brudne bajoro. Głód cię rozedrze, a pragnienie spali. Jak szakal będziesz wył na ulicach, żebrząc o zmiłowanie. Ale cię żaden krawiec nie przyjmie. Bądź przeklęty.

Ostatnia strofa trochę mnie pocieszyła. Ale prawdą jest, że byłem pod wrażeniem jego drapieżnych słów. Znalazłem się na ulicy St. Honore, w greckim stroju, ale zupełnie zdruzgotany. Wtuliłem się w wnękę domu i próbowałem zasnąć. Do świtu było jeszcze daleko.

Gdy się zbudziłem, był już późny dzień. Dookoła był gwar i ciżba. Ludzie otoczyli mnie zwartem kołem, wytykali palcami i śmieli się. Długo przecierałem oczy, nie wiedząc gdzie się znajduję. Ale spojrzawszy na sandały ocknąłem się z letargu, wyprężyłem ramiona i krzyknąłem:

— Nie głoszę ascetyzmu, snu ani śmierci. Prorocy karmili nas mączką ale my chcemy żywego mięsa. Głoszą wielka żarłoczność i niewystarczalność. Podkładam pod miasto ekrazyt, który nazywa się „więcej". Naprzeciw jest pałac prezydenta, który przy każdej okazji woła: „dość". Do szturmu!

Pierwszy pobiegłem naprzód. — Rozległy się śmiechy, wołania i gwizdy. Twarde łapy chwyciły mnie za togę. Szamotałem się, ale nic nie pomogło. Wsadzili mnie do karetki i odwieźli do więzienia.

Siedziałem tam dostatecznie długo, by popaść z powrotem w moje chroniczne przygnębienie. Pisałem długie listy, ale ponieważ nie miałem żadnych adresów, niszczyłem je, śmiejąc się z własnej ckliwości. Przez pewien czas byłem nawet zdania, że w więzieniu jest łatwiej żyć, niż na wolności umierać. Ale była to tylko hypochondrja i być może, że także pozerstwo. Ostatecznie wypuścili mnie, zamieniając mi togę na obywatelskie ubranie.

I znowu stoję obok przystanku czekając na wóz do Malakoff. Ale sądzę tym razem, że wbijanie gwoździ w rozpadające się beczki zgadza się równie dobrze z mem usposobieniem, jak z mem rzekomem powołaniem.

——oo——

Ze spraw miejskich.

Lwów, 28 stycznia.

FUNDUSZ NA DOSTARCZENIE PRACY BEZROBOTNYM.

W związku z uchwałą Rady miejskiej w sprawie **dostarczenia pracy bezrobotnym** obradowała onegdaj sekcja II. nad **ustanowieniem osobnego funduszu na ten cel.** Postanowiono, że fundusz ten istnieć ma **od 1 lutego do 30 września br.** i utworzony będzie z następujących dochodów: a) **z 10% dopłaty** doliczanej w czasie od 1 lutego do 30 września do wszystkich rachunków **za światło elektryczne** i gaz z wyłączeniem rachunków za prąd i gaz dla **motorów przemysłowych.** Zgodnie z uchwałą komisji elektrycznej ustanowiono ceny zasadnicze za prąd dla mieszkań w wysokości **60 gr. za kilowat godzinę**, a dla sklepów i lokalów przemysłowych **72 gr.**, przyczem w rachunkach ma być odpowiednia uwaga odnosząca się do 10-procentowej dopłaty.

b) z **podatku** komunalnego od zbytku mieszkaniowego od **5 pokoi** wzwyż w wysokości **4%** czynszu **przedwojennego** z r. 1914, którego wymiar i pobór ma być dokonany na zasadach wymiaru i poboru podatku gminnego lokatorskiego.

c) **z opłaty 25% netto od wpływów z samoistnego podatku linjowego t. zw. akcyzy.**

BUDOWA ŁAZIENEK W ZAKŁADZIE SIERÓT.

Sekcja II. przyznała dodatkowy kredyt na budowę **zbiornika betonowego i łazienek dla dzieci w zakładzie sierót przy ul. Kadeckiej** w kwocie 6.784 zł., a na wykonanie instalacji i budowę kotłowni 8.174 złotych.

NOWE KONCESJE.

Sekcja IV. udzieliła p. **Józefowi Bohosiewiczowi** koncesji na prowadzenie **zakładu dentystycznego.** — Nadto przyznano koncesje **na 4 dorożki automobilowe.**

———xo x———

Akcja przeciwko bezrobociu na terenie Lwowa.

(7 tysięcy bezrobotnych).

Lwów, 28 stycznia.

Onegdaj odbyło się zebranie wszystkich zarządów związków zawodowych we Lwowie. W związku z bezrobociem **o sytuacji gospodarczej i finansowej** państwa mówił poseł Artur **Hausner.** Mówca omówił następnie szczegółowy **program opracowany przez radnych miejskich** w gminie m. Lwowa, jakoteż **program robót,** które w swoim zakresie **powinno przeprowadzić państwo, aby bezrobocie usunąć.**

Zgromadzeni akceptowali program przedstawiony przez posła **Hausnera**, uchwalili następnie wybrać jako **deputację** po jednym przedstawicielu z każdego związku **i zwrócić** się dla omówienia **bliższych** szczegółów **do prezydenta miasta i wojewody.**

W wykonaniu tej uchwały delegacja odbyła konferencję z prez. Neumannem. **Prez. Neumann przyrzekł** ze swej strony **poprzeć program radnych** miejskich **partji socjalistycznej**, jak również obiecał poparcie dla dalszej akcji w Radzie.

P. **wojewoda Garapich,** u którego deputacja zjawiła się wczoraj o g. 1 w południe, wysłuchał sprawozdania przedstawionego przez posła Hausnera **o ogólnem położeniu klasy robotniczej** we Lwowie, uznał, że położenie to jest **bardzo krytyczne,** czego wskaźnikiem najlepszym jest **cyfra bezrobotnych,** dochodząca wraz z peryferjami miasta do **7 tysięcy** i przyrzekł gorące **poparcie programu,** którego przeprowadzenie **zależy wyłącznie od rządu.**

———xo ox———

Nadużycia w częstochowskiej filji Banku Polskiego.

Łódź. (Tel. wł.) **W dalszym ciągu rozprawy przeciw b. dyrektorowi Zawadzkiemu b urzędnicy tej filji zeznali, że Zawadzki był despotą i że bardzo źle obchodził się z urzędnikami filji. Prezes związku kupiec żyd. Shiller zeznał, że cała afera wynikła z tego powodu, że wszyscy korzystali z nadmiernych kredytów. Wiceprezes tego związku Vogelmann, przesłuchany jako świadek, winę za nieporządki w Banku Polskim składał na Wojciechowskiego, poprzednika oskarżonego Zawadzkiego. Podług tego świadka b. dyrektor filji Wojciechowski zdemoralizował kupiectwo w Częstochowie.**

Wypadek na linji lotniczej.

Lwów, 28 stycznia.

W sprawie przymusowego lądowania samolotu „Junkersa“ na **Polskiej** linji lotniczej, z czego niektóre **pisma** zrobiły katastrofę w dniu 25. donoszą nam co następuje:

Lądowanie samolotu spowodowało najprawdopodobniej **przestawienie raczki ogrzewacza kabiny nie na czasie,** skutkiem czego woda służąca do ochładzania motoru nie dochodziła do swego właściwego miejsca, powodując **rozlutowanie przewodów.**

Pilot **Barciszewski** zorjentowawszy się, w czas **wylądował na polu ornem** porytem bruzdami i zawalonem śniegiem, **co spowodowało przy biegu** aparatu **wstrząśnienia i lekkie nadwerężenie podwozia.** Wszyscy **pasażerowie wyszli bez szwanku, dwoje pasażerów odjechało koleją a architekt Barer** a nie jak mylnie podano Grünbaum **wrócił do Lwowa** skąd następnego dnia tj. 26 b. m. **odleciał** samolotem do Warszawy. **Aparat** po naprawieniu w Warszawie nieznacznych uszkodzeń powrócił w dniu 27 do Lwowa zaś w dniu dzisiejszym odlatuje do Warszawy. Takie przymusowe lądowania **zdarzają się na wszystkich linjach lotniczych** w całej **Europie.** Polska Linja lotnicza jest jednak jedyną linją lotniczą w Europie, która nie zastanowiła komunikacji na sezon zimowy.

UKŁAD ANGIELSKO - WŁOSKI PODPISANY.

Londyn, 27. 1. (PAT.) Dzisiaj rano **zostat tu podpisany układ angielsko-włoski w sprawie długów wojennych.**

Sejm wzywa rząd

do ukarania złodziejów grosza publicznego.

Warszawa. (Tel. wł.) Na wczorajszem posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej wysłuchano referatu p. **Rymara** (Z. L. N.) — dotyczącego sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli Państwa za rok 1924.

Po przyjęciu go do wiadomości, przyjęto szereg rezolucji:

1) Sejm wzywa Rząd, a w szczególności pana ministra spraw zagranicznych, aby **wyegzekwował od winnych zwrot szkód, wyrządzonych państwu** (poselstwo w Moskwie, konsulaty w Monachjum, Nowym Jorku i t. d.).

2) Sejm wzywa Rząd, a w szczególności ministra spraw zagranicznych, do pociągnięcia do odpowiedzialności b. charge d'affaires w Rewlu, za **niewyliczenie się przez przeciąg trzech lat z gospodarki kasowej.**

3) Sejm wzywa Rząd, a w szczególności ministra spraw wewnętrznych, aby wytoczył dochodzenia w sprawie dokonanych zakupów **mundurów, czapek, rewolwerów,** a to celem ustalenia wysokości strat skarbu państwa i ewentualnego pociągnięcia winnych do odpowiedzialności osobistej i materjalnej.

4) Sejm wzywa Rząd, a w szczególności ministra sprawiedliwości do wydania zarządzeń celem **przyśpieszenia dochodzeń karnych i wyroków przeciw winnym przestępstw pracownikom państwowym.**

5) Sejm wzywa Rząd, aby za przestępstwa urzędowe podwładnych pociągano do odpowiedzialności dyscyplinarnej i materjalnej **przełożonych,** winnych niedozoru.

6) Sejm wzywa Rząd, a w szczególności ministra pracy i opieki społecznej, aby wydał upoważnienie dla Najwyższej Izby Kontroli Państwa do przedsiębrania kontroli **w Kasach chorych i funduszu bezrobocia.**

7) Sejm wzywa Rząd i wszystkie ministerstwa do ścisłego przestrzegania terminów odpowiedzi na pytania, jakie stawia Najwyższa Izba Kontroli Państw. Ponadto wzywa **wyższą Izbę Kontroli Państwa,** aby **wszystkie nie załatwione** przez poszczególne resorty sprawy podawała **do wiadomości Sejmu.**

8) Sejm wzywa Rząd do przedłożenia Sejmowi noweli do ustawy o postępowaniu dyscyplinarnem przeciw funkcjonarjuszom państwowym, a to celem **skrócenia postępowania dyscyplinarnego,** szybkiego wymiaru sprawiedliwości i reformy kar.

Wreszcie komisja budżetowa wybrała **podkomisję dla zbadania materjału, dostarczonego przez Najwyższą Izbę Kontroli Państwowej** w sprawie budowy domów urzędniczych, strażnic granicznych i t. d. za okres, gdy budowami temi **kierowała policja państwowa,** korpus ochrony pogranicza i ministerstwo robót publicznych.

———xo ox———

Śmiertelna strzelanina na ulicach Wilna.

Napad studentów na urzędnika banku.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia. „Ekspres Poranny“ donosi z Wilna, że na jednej z najruchliwszych ulic tamtejszych, mianowicie na ul. Jagiellońskiej, **wynikła wczoraj o g. 8 wieczór strzelanina.**

Do przechodzącego ulicą Jagiellońską urzędnika Banku Współdzielczego, Czernickiego, przystąpiło trzech studentów, którzy go zatrzymali. Nastąpiła ożywiona wymiana zdań, w czasie której **jeden ze studentów uderzył Czernickiego laską** rwał się i zaczął uciekać. **Studenci oddali za uciekającym dwa strzały** rewolwerowe. **W pewnej odległości Czernicki zatrzymał się i wydobywszy z kieszeni rewolwer, strzelił ze swej strony do ścigających go studentów. Jeden z tych strzałów położył trupem Bortkiewicza.**

Przeprowadzone przez policję wstępne dochodzenia budzą podejrzenie, że całe to **zajście powstało na tle jakiejś sprawy honorowej.**

———xo ox———

Jak Włochy spłacą swe długi Anglji?

Londyn, 27. 1. (PAT.) Układ włosko - angielski w sprawie konsolidacji długów włoskich ustala te długi **na 58,000.000 ft. szterl.** Termin uregulowania tych długów oznaczony **jest na 62 lat.** W pierwszym roku Włochy mają zapłacić dwa miljony funt., w drugim i trzecim **po 4 milj.**, a w ciągu czterech następnych lat **po 4.250.000 ft. rocznie.** Wreszcie w następnych latach po **4,5 milj.**

Po upływie trzech lat Anglja zacznie oddawać Włochom **złoto włoskie, które w sumie 22 miljonów funtów znajduje się obecnie w Anglji ako gwarancja uregulowania przez Włochy ich długów.**

———xo ox———

Protestacyjny strajk telefonistek warszawskich przeszedł w ostrą fazę.

Inne związki zawodowe przyłączą się do akcji strajkowej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia.

Dziś trwa już drugi dzień **strajk telefonistek warszawskich,** podjęty jako protest przeciw zwolnieniu jednej z pracownic. W dniu jutrzejszym **inne związki, przedewszystkiem tramwajowy, przyłączyć się mają solidarnie do strajku.**

Dyrekcja Cedegranu ogłosiła, że wymówi prace telefonistkom o ile w ciągu najbliższych 24 godzin nie podejmą pracę.

*

PRZYCZYNA STRAJKU TELEFONISTEK.

Warszawa, 27. 1. (AW.). Wczorajszy włoski **strajk telefonistek odbił się fatalnie na sprawności władz bezpieczeństwa,** pogotowia ratunkowego i straży pożarnej. **Strajk wybuchł z powodu wydalenia kasjerki pracującej od 12 lat** w telefonach, która wypłaciła dodatek statystyczny zamiast jednej z telefonistek wprost do kasy związkowej. Telefonistka ta nie należała do związku.

Z życia garnizonu lwowskiego.

Lwów, 28. stycznia.

Obchód setnej rocznicy zgonu Staszica. Celem uczczenia setnej rocznicy zgonu Staszica odbyły się we wszystkich oddziałach wojskowych garnizonu lwowskiego pogadanki dla żołnierzy. We wtorek 26 b. m. odbył się w sali „Gwiazdy“ wykład profesora Dr. **Gawlika** „O Stanisławie Staszicu“, — z którego korzystało przeszło **pięćset podoficerów** z lwowskich oddziałów wojskowych.

Dancing w Ognisku Oficerów. W sobotę, dnia 30 stycznia o godz. 20, urządza Ognisko Oficerów w sali własnej przy ul. Fredry L. 1. — dancing dla członków, ich rodzin i wprowadzonych gości.

PRACA OŚW. KULT. I SPOŁECZNA W WOJSKU — W CYFRACH.

Patrzymy już obecnie na nasze wojsko narodowe, jako na prawdziwą szkołę życia społecznego opartego obok tężyzny fizycznej i sprawności bojowej na rzetelnej pracy i chęci pomagania narodowi w jego walce o byt z ciemnotą i analfabetyzmem.

Oto jak pięknie ilustrują tę pokojową dziedzinę pracy wojskowej, suche cyfry z jednego tylko garnizonu, a mianowicie **lwowskiego — za rok 1925**. W tym roku liczył garnizon 27 kompletów nauki anal fabetów i 26 kompletów nauki półanalfabetów; naukę ukończyło pomyślnie **371 analfabetów** i 196 pół analfabetów. W garnizonie rozwija się bardzo ożywioną działalność: **26 bibljotek**, 14 spółdzielni, 3 gospody, **18 świetlic, 6 teatrów żołnierskich**, 1 teatr świetlny i **Ognisko Podoficerów Zawodowych**. Bibljoteki liczą ogółem 15.798 dzieł, 17.938 tomów; w ciągu roku przeczytano **dzieł 37.466**. We wszystkich oddziałach wojskowych odbyło się ogółem **1.258 pogadanek**, przeważnie z nauki o Polsce, w znacznej iloś ci ilustrowanych przeźroczami lub filmami, ponadto odbyło się 38 koncertów, 251 wyświetleń kinoteatru, **33 przedstawień** w teatrach żołnierskich.

Kilka suchych cyfr rocznego do robku wojska **w jednym garnizonie** O ileż potężniej przemawiałyby cyfry zebrane z całej Polski.

———xo ox———

Reforma administracji magistrackiej we Lwowie.

Lwów, 28 stycznia.

Celem obniżenia kosztów administracji miejskiej we Lwowie i uproszczenia **urzędowania w magistracie lwowskim**, są w toku obrady w łonie reprezentacji miejskiej. W sprawie tej opracował obszerny elaborat wiceprezydent miasta dr. **Schleicher**, a referat jego był przedmiotem obrad **przewodniczących klubów radzieckich. Zamiast dzisiejszych 16 departamentów, ma być w przyszłości tylko 7 departamentów.** Zniesione zostaną stanowiska wicedyrektorów magistratu, a **liczba radców** ma zostać zredukowaną do połowy, niemniej **ulegnie redukcji personel kancelaryjny, manipulacyjny i konceptowy.** Wpłynie to na zmniejszenie kosztów administracji, która obecnie jest bardzo kosztowną i w stosunku do dzisiejszych wydatków nie należycie produktywną.

———xo ox———

Z życia organizacyjnego pracowników państwowych.

Lwów, 28 stycznia.

W niedzielę 24 b. r. odbyło się walne zgromadzenie Polskiego Związku niższych funkcjonarjuszy państwowych przy licznym udziale członków miejscowych i delegatów z prowincji. Ze sprawozdania za rok ubiegły wynika, że Związek niższych pracowników państw. w Małopolsce z siedzibą we Lwowie liczy około **2.000 członków**. W sprawach zawodowych wyjeżdżały trzykrotnie **delegacje do Warszawy.** Związek przez swych delegatów interweniował u rządu i ciał ustawodawczych w sprawach uposażeniowych, emerytalnych, przeprowadzenia stabilizacji, szczególny nacisk kładziono na przeprowadzenie **rewizji zagrupowania niższych funkcjonarjuszy** państwowych.

W ubiegłym roku wynosiły dochody 16.118 zł. 62 gr., a rozchody 12.158 zł. 39 gr.

Po udzieleniu absolutorjum zarządowi, dokonano wyboru Zarządu na rok 1926; zaproponowaną listę przyjęto jednogłośnie.

Przewodniczącym nowego Zarządu wybrany został ponownie p. K. **Mozgała.** W zebraniu wziął udział Dr. **Dręglewicz, który wskazywał na** potrzebę i znaczenie organizacji zawodowej w czasach obecnych.

Co myśli młodzież o kinie i wódce.

Lwów, 28 stycznia.

W czasopiśmie „Opieka nad dzieckiem“, znajdujemy dwa zajmujące artykuły, a to Dra Bogdanowicza **„Kinematograf a młodzież“** i K. Berkanówny: **„Alkoholizm wśród dzieci i młodzieży“.**

Dr. Bogdanowicz zdaje sprawę z przeprowadzonej wśród młodzieży ankiety. Z ankiety tej wynika, że „wśród młodzieży szkół średnich **chodzi do kinematografu chłopców 96 procent, dziewcząt 89 proc.;** z kursów dla „młodocianych“ (młodzież niezamożna, ośrodki robotnicze, wiek od lat 13—20) chłopców 80 procent, dziewcząt 66 procent“.

Zapomocą wykresów przedstawia autor na podstawie liczb procentowych, otrzymanych z ankiety, ujemny wpływ kina na zdrowie: **występowanie po przedstawieniu bólu głowy, bezsenności, nadmiaru marzeń** sennych (związanych z treścią obrazów) i t. p. Autor stwierdza też ujemny wpływ na wzrost i na oczy. Najwięcej bólów głowy i marzeń sennych wywołują filmy awanturniczo-kryminalne, potem dramatyczno obyczajowe, najmniej — komiczne i naukowe.

A oto dosłowny tekst (z zachowaniem ortografji) niektórych odpowiedzi na pytanie: **„Jaki rodzaj filmów najbardziej lubisz?“** — otrzymane na Kursach dla młodocianych:

15 lat, chł. Chciałbym widzieć rzeczy na tekście zbójeckim.

16 lat, dziew. Życie chrabiowskie.

14 lat dziew. Obrazy z życia wielkich książąt i chrabstw.

17 lat, chł. Gdzie występują bandyci.

18 lat, chł. **Lubię jak jeden drugiego zabija (!)**

15 lat, dziew. Ładne urządzenia salonów, miast dawnych, a najbardziej jakaś sensacja, wzięta z życia wielkomiejskiego.

16 lat dziew. **Dramaty życiowe**, ponieważ to jest dobre i kiedyś potrzebne w życiu.

17 lat, dziew. Najbardziej mnie interesuje dramat, ach dramat, ach tragedja!

14 lat, chł. **Ja lubię miłość (!)**

17 lat, chł. Ja lubię różne pobicie i bicia.

16 lat, chł. Lubię poważne i bicia.

P. Bernakówna zdaje również sprawę z ankiety, przeprowadzonej w roku 1925 w sprawie alkoholizmu wśród dzieci i młodzieży szkolnej w Poznaniu **Odpowiedzi około 30000.**

Z ankiety wynika, że **alkoholu używa przeciętnie około 80 procent** dzieci i młodzieży z wszelkiego typu szkół, począwszy od szkółki przygotowawczej, kończąc na gimnazjach i liceach. Zebrano materjał bogaty, którym podobno zainteresowały się już sfery uniwersyteckie w Poznaniu. Niepodobna tu wchodzić w szczegóły, ograniczę się do przytoczenia odpowiedzi jednej dziewczynki na 6-te pytanie ankiety (razem pytań było 6):

— Co myślisz o pijaku?

— Pijak nieraz cały swój zarobek traci w szynku, a za to potem wyrzekania na Polskę.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

WYWŁASZCZENIE MAJĄTKÓW B. RODZINY CESARSKIEJ W NIEMCZECH.

Berlin. (Tel. wł.).

Projekt ustawy o wywłaszczeniu majątków Hohenzollernów wygotowały frakcje socjal - demokratyczna i komunistyczna parlamentu niemieckiego. Projekt ten przewiduje, że dobra koronne przejdą **na własność państwa niemieckiego**, a dochody ze sprzedaży tych dóbr lub ich użytkowania obrócone zostaną **na zasiłki dla bezrobotnych** i dla inwalidów wojskowych, jakoteż na odszkodowania drobnych akcjonarjuszy i rentjerów, którzy ponieśli straty skutkiem dewaluacji. Ustawa mogłaby być wprowadzoną na mocy **referendum ludowego.**

———oo———

Okruchy.

„BAJKA“ Z UKRYTYM SENSEM.

Wpadł człowiek w głębię wody, okrutnie [wzburzoną,
i tonie, jak zwyczajnie w takich razach [toną,
woła zatem: „Ratunku!“ i wnet nad brzeg [wody
pędzą dzielni pływacy, jakby na zawody.
Każdy z nich go ocalić pragnie sercem [szczerem,
Każdy zostać wybawcą chce i bohaterem
i odpycha drugiego z tejże właśnie racji..
Do bitki ze szlachetnej przyjdzie emulacji..
Już walą się pięściami, już rwą sobie [włosy,
nieszczęśnik, tonąc, próżno krzyczy w nie- [bogłosy...
Choć każdy bohaterstwa szczytną żądzą [płonie,
lękam się, że nasz biedak mimoto utonie.
A morał z tego jasny tak, jakby na dłoni:
Ach! pol tycy nasi, nie bądźcie jak oni!

Zeter.

———oo———

Na marginesie.

Zbawcy ludzkości.

Lwów, 28 stycznia.

Arcyspryciarz - książę Windisch-Graetz, wspaniałe bujająca latorośl kaiserlicher Familie, w wolnych chwilach od rozmyślań nad znikomością królewskich bereł, po raz pierwszy w życiu intenzywnie myślał, jak zrobić dobry interes; podobała mu się niezmiernie złota, oryginalna, apostolska korona św. Stefana.

— Co tu począć?—

Natychmiast zjawił się usłużny genjusz dynastyczny i pokazując precyzyjnie skonstruowaną **maszynkę mennicą, rzekł:** Synu, azali nie wiesz, że gdy się chce coś zdziałać, trzeba mieć narzędzie ku temu.

Zrozumiał myśl arcyksiążęcy majestat i bez zwłoki wziął się do dzieła: Piorunem zawiązał piękne nadzieje rokującą spółeczkę, **szef policji** Nodossy ją uległalizował, a **biskup** Zadravec pobłogosławił zgodnie z zasadą:: „alles mit Gott“.

Fachowo prowadzone przedsiębiorstwo prosperowało świetnie i wkrótce przyniosło nadspodziewane rezultaty, bo wyprodukowało... no. bagatelkę... mniej więcej **pół wagonika banknotów tysiącfrankowych** — okrąglutkich 30 miljardzików.

Prawda, że skutek imponujący?

A tu ekonomiści z Lewiatanu wrzeszczą, że współczesny demokratyzm zabija produkcję, zmniejsza wydajność pracy.

Nie rozumiem także, dlaczego **cała Europa** oburza się tak strasznie i **piętnuje tę „kooperatywę frankową“.**

— Oszust, łygus, frankobójca! — krzyczą wszyscy w niebogłosy.

Do kroćset miljonów franków!! — to niesprawiedliwość!

Przedewszystkiem **bicie pieniędzy** było przywilejem i jedynem. z powodzeniem kultywowanem **zajęciem wszystkich „majestatów“.**

A zresztą, czy wy tylko pojmujecie, że taki strategiczno-taktyczny manewr frankowy może się stać **błogosławieństwem świata w przyszłości.**

Przecież to jest **niezawodny środek, rozwiązujący pysznie wszystkie przesilenia finansowe.**

Puszcza się maszynkę, wybija się stos nieskazitelnych „Windisch-Graetzów“ no i wpycha robotnikom urzędnikom i wszelkiej hołocie. Bankierom i giełdziarzom, którzy się znają na towarze, można zatkać gębę oryginalnemi „Washingtonami“.

Wreszcie — co najważniejsze — **ten „pomysł węgierski“ upraszcza** w wysokim stopniu **problem wojny.**

Poco tu kupować broń, amunicję, utrzymywać armję i mordować ją w okopach, skoro **wystarczy siałszo-wać 1000 miljardów** nieprzyjacielskich pieniędzy i **wróg doszczętny** leży na obie łopatki.

Odtąd **wielkie przewroty polityczne** odbywać się będą bez krwi rozlewu **nie na frontach lecz w tajnych mennicach.**

Dlatego zawczasu radzę **sprowadzić do Warszawy dobre maszyny drukarskie** do marek niemieckich i rubli sowieckich i nie Kemmerera, lecz Windisch-Graetza zaprosić do współpracy.

Nadto jest to rasowy monarchista!

Panie Odropiński! — pomyśl pan o nim!

———oo———

Exkajzer Wilhelm II. współpracownikiem pism amerykańskich.

Lwów, 28 stycznia.

Dzienniki amerykańskie, należące do koncernu Hearsta, ogłaszają artykuł historyka berlińskiego, **Ditricha Schaefera**, w którym ten wywodzi, że narody, a nie królowie (?) rozpoczynają wojnę i że **republiki są niebezpieczniejsze (?), aniżeli monarchje.** Pod tytułem artykułu wydrukowano tłustemi czcionkami: **„Cesarz przetłumaczył ten artykuł dla czytelników amerykańskich"**, a pod nazwiskiem Schaefera wydrukowano raz jeszcze: „Przekład z niemieckiego cesarza Wilhelma dla dzienników Hearsta". Artykuł datowany: Doorn, styczeń 1926". Redakcje pism dodają do tego artykułu, że ekskajzer uważa artykuł Schaefera, który w jego oczach jest największym (?) z żyjących historyków niemieckich — za tak ważny, że własnoręcznie sporządził przekład. Hearst płaci **Lloyd George'owi za artykuły po dolarze za każde słowo** — Hohenzollern — jak zaznaczają dzienniki — każe sobie chociażby za przekład więcej zapłacić.

———oxxo———

Ile kosztuje założenie nowego przedsiębiorstwa.

Lwów, 28. stycznia.

Potrafiliśmy w stosunkowo krótkim czasie zniechęcić kapitał zagraniczny do inwestowania w naszym przemyśle, komunikacji i handlu.

Okazuje się, iż pomijając już wysokie koszty produkcji, samo założenie nowego przedsiębiorstwa pochłania u nas **olbrzymie koszty** w całej pełni **nieprodukcyjne.** Koszty założenia przedsiębiorstwa o **kapitale akcyjnym miljona zł.** są następujące:

Stempel na podanie do min. przemysłu i handlu — 40 zł, podatek emisyjny 5 proc. od kapitału akcyjnego 50 000 zł., podatek giełdowy 4.000 zł., urzędowe ogłoszenie statutu spółki w „Monitorze" 1.250 zł., wciągnięcie do rejestru handlowego 15 000 zł., **opłaty notarjalne 10.000 zł., honorarjum adwokata 2.5000 zł.**

Przyjmując, iż przedsiębiorstwo to zakupi nieruchomość za 200.000 zł., należy do powyższych sum dodać jeszcze 6 proc. podatku aljenacyjnego przy pozbyciu i nabywaniu nieruchomości w wysokości 24.000 zł. oraz opłaty notarjalne w wysokości 8.000 zł., licząc także opłaty od nabytych maszyn.

Ogółem przeszło 110.000 zł. pochłaniają koszty założenia, co tworzy przeszło **11 proc. kapitału zakładowego**, t. j. odsetek nigdzie nie znany w tej wysokości za granicą.

Oczywiście w tych warunkach nie może być mowy o zaangażowaniu kapitału zagranicznego.

———xox———

KRÓTKO I WĘZŁOWATO.

Gumowe kwiaty modne są obecnie za granicą. Mają one tę dobrą stronę, że nie więdną. Pozatem można im nadać dowolny kształt i zapach.

*

Fabryka foxtrottów znajduje się w Nowym Yorku. Jestto instytut, w którym co tygodnia produkuje się, 600 nowych tańców, nie mówiąc już o innych mniej modnych kombinacjach tanecznych, które można mieć na zamówienie.

*

Elektryczne oko do obserwacji gwiazd wynaleźli dwaj duńscy uczeni. Jestto aparat, który automatycznie rejestruje promienie, padające na ruchomą kliszę.

*

O poczuciu prawa w Anglji świadczy następujący obrazek. Minister skarbu Churchill, jadąc autem przekroczył przepisy obowiązujące szoferów na skrętach. Uchybienie spostrzegł policjant, zatrzymał ministra, wpisał jego nazwisko do notesu a następnie udzielił mu pouczeń, jak się należy w takich wypadkach zachowywać.

*

Śmierć 122 letniej murzynki. W stanowym przytułku dla starców w Charleston w Stanie Wirginja (Stany Zjednoczone) zmarła w 122 roku życia murzynka Mary Jones. — Siostra jej zmarła dwa lata temu po 111 latach życia.

*

Największe zmartwienie M. K. Ministerstwo Kolei w piśmie Nr. I/18683 r. 25, z dnia 18. X 1925 r. zajmuje się długo, obszernie i wyczerpująco wyjaśnieniem pojęciowem terminu „liczba" i „numer" Elaborat dochodzi do konkluzji, że nie należy aktów oznaczać literą L (liczba), ale literami Nr. (numer). Wypracowanie to ogłosiły prawie wszystkie dyrekcje w swoich dziennikach.

Przepraszamy bardzo — ale czy Panowie nie macie przypadkiem w tych ciężkich czasach większego zmartwienia? („Maszynista").

Kurjer literacki.

„Korsarze 1914 r." — **Stanisław Strumph - Wojtkiewicz.** Tow. Wyd. **„Rój", cena 30 gr.**

Jest to opowieść na źródłach angielskich i niemieckich oparta, o groźnej eskadrze admirała v. See, odciętej przez wybuch wojny od swych portów rodzimych, korsarzującej po oceanach i tropionej przez floty sprzymierzone.

Dzieje bohaterskich fortelów i napadów „Emdena", „Szarnhorsta" i innych, opatrzone trzema mapkami w tekście, przykuwają zainteresowanie czytelnika nierównie silniej niż najbardziej fantastyczna powieść.

Renta dożywotnia za kroplę wody.

Lwów, 28 stycznia.

Mieszkający w San Francisco **stary marynarz**, Frederick Clough, stał się w tych dniach posiadaczem renty dożywotniej w sumie **tysiąca dolarów rocznie**, wskutek zdarzenia z przed pół wieku.

Clough służył wówczas na okręcie „Hornet", płynącym dokoła przylądka Horn z Nowego Jorku do San Francisco. Na oceanie Spokojnym, już w pobliżu równika, na okręcie wybuchł tak **gwałtowny pożar**, że 15 ludzi załogi, oraz znajdujący się na **pokładzie** „Horneta" młody student teologji, Hnery Terguson, musieli okręt opuścić.

Zabrano wprawdzie na łódź ratunkową dość zapasów żywności i wody do picia, trzeba jednak nieszczęścia, że łódź unosiła się przez **43 dni na falach oceonu**, nie spotkawszy żadnego okrętu. Zabrakło więc w końcu żywności i wody. — **Czterech członków załogi zmarło** z wycieńczenia. Ciała ich rzucono do morza, na pastwę rekinom, stale towarzyszącym nieszczęśliwej łodzi.

Opiekę nad resztkami wody do picia powierzono Cloughowi, jako najsilniejszemu. Uzbrojony w młot marynarz rozdzielał skrupulatnie kwaterki wody, szalejącym z pragnienia towarzyszom.

Wreszcie 43-go dnia okropnej włóczęgi po oceanie, **podzielił się ostatnią**, przypadającą na siebie kwaterką z Tergusonem, który osłabł najbardziej i był już umierający.

Następnego dnia wreszcie ujrzano z łodzi okręt na widnokręgu. Resztkami sił powleczono się ku niemu. Skończyły się męczarnie rozbitków. **Terguson jednak nie zapomniał o przysłudze** oddanej mu przez marynarza, a umierając niedawno, jako człowiek zamożny, zapisał w testamencie Cloughowi tysiąc dolarów renty dożywotniej.

———xox———

Wiadomości z kraju.

× **Pomoc amerykańska dla żydów w Polsce.** Do Warszawy przyjechali przedstawiciele J. D. C. z Ameryki: dr. Kohn i Schweitzer i odbyli konferencję z delegatami rozmaitych instytucji żydowskich, których przybyło z całej Polski około 300, **z samego Wilna 40.** Okazało się z zestawienia budżetów różnych instytucji żydowskich, że potrzeby ich sięgają kwoty około **15 miljonów dolarów**, podczas gdy **Ameryka przeznaczyła 12 miljonów dolarów** na całą wschodnią Europę. Delegaci amerykańscy zabawią w Polsce około 10 dni, z Warszawy wyjadą do Lodzi i Białegostoku.

× **Podwyższenie opłat telefonicznych.** Zarząd P. akc. sp. telefonicznej podniósł opłatę za założenie nowych aparatów w Warszawie **do 250 zł.** Podwyżka ta dotyczy tylko opłat instalacyjnych nowozgłaszających się w Warszawie abonentów.

× **Ex rabin rządowy Bryk** w Kolnu zmarł wskutek otrucia. Tamtejsza prokuratorja zajęła się tą sprawą zagadkową.

× **Stypendjum kolejowców warszawskich im. Wł. Reymonta.** Wydział wykon. P. Związku Kolejowców w Warszawie uchwalił celem **uczczenia pamięci** Wł. Reymonta, który w młodości był kolejowcem, utworzyć fundusz stypendyjny im. Reymonta celem umożliwienia dzieciom kolejowców **zdobywania wiedzy w wyższych uczelniach.** Na zapoczątkowanie tego funduszu przeznaczono 500 zł.

× **Kursy 6-miesięczne dla urzędników miejskich** urządza magistrat warszawski. Wyasygnowano na ten cel 17.000 zł. Na kursa będzie mogło uczęszczać **150 osób.** Program zawierać będzie: zasady ekonomji politycznej, skarbowości z uwzględnieniem finansów miejskich, prawo cywilne, prawo państwowe i administracyjne, prawo komunalne.

× **Na remuneracje dla urzędników miejskich** w Warszawie wstawił magistrat warszawski do preliminarza budżetowego na rok 1926 kwotę 1,358.489 zł.

———xoox———

Ze świata.

✝ **Kardynał Mercier**, zmarły 23 b. m. w Brukseli, liczył lat 75. Od r. 1907 był arcybiskupem i kardynałem. Był autorem dzieł kościelno-filozoficznych. W czasie wojny wystąpił **przeciw gwałtom Niemców w Belgji.** W r. 1920, w czasie najścia bolszewików, wydał list pasterski o modły za Polskę. W roku 1921 odznaczony został przez Polskę orderem **Orła Białego.**

Liczba bezrobotnych w Niemczech wynosi prawie 2 miljony, a w samym Berlinie 210.000.

✝ **Samobójstwo mordercy posła bułgarskiego w Pradze.** Morderca b. posła bułgarskiego w Pradze, Daskalowa — **student Ciconkow,** — powiesił się wczoraj w więzieniu w Karthauz, gdzie odbywał dwudziestoletnią karę. Przy tej sposobności pisma przypominają, że Ciconkow onego czasu po ogłoszeniu wyroku **oświadczył, że w więzieniu odbierze sobie życie.**

✝ **Bankructwo dyrektora teatru.** Z Berlina donoszą 23 b. m.: Zbankrutował tu dyrektor teatru rewietowego, zwanego **„Operą komiczną"**, James **Klein.** Długi Kleina wynoszą 450.000 marek, w tem 50.000 m. wynoszą pretensje aktorów. — Nawet portierowi i garderobiarzom nie wyrównał drobnych rachunków. Znany śpiewak, Leon **Slezak**, który występował gościnnie w tym teatrzyku, zgłosił pretensje na 16 tysięcy marek.

✝ **Wenecja — w Ameryce.** Zrzeszenie właścicieli hoteli we **Florydzie**, którzy są właścicielami prawie wszystkich hoteli w Ameryce, uchwaliło już dawno założenie w zdrojowisku ameryk. Miami wspaniałego **miasta na wzór Wenecji**, z pałacami i budynkami, przypominającemi architektonikę historyczną włoskiego miasta. Nastąpiło już otwarcie kanałów wokoło miasta, które są urządzone **na wzór lagun weneckich.** Sprowadzono również gondolierów weneckich.

Echa afery P. K. O. w Sejmie.

Warszawa, 27. 1. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej przewodniczący poseł **Głąbiński** zakomunikował treść pisma M. I. K. P. w **sprawie nadużycia władzy urzędowej zarzuconej b. prezesowi P. K. O. p. Lindemu.**

Komisja postanowiła zażądać od ministrów skarbu i sprawiedliwości oraz od Najwyż. Izby Kontroli dalszych wyjaśnień także i w tym kierunku, **czy wyżsi urzędnicy P. K. O. zostali pociągnięci do odpowiedzialności,** o ile im można zarzucić nadużycie władzy urzędowej i o ile te nadużycia były spełnione bez wiedzy komitetu dyrekcyjnego P. K. O.

——oo——

Przywrócenie dodatków funkcyjnych dla nauczycieli.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 stycznia.

Na skutek akcji podjętej przez organizacje nauczycielskie, **minister oświaty p. St. Grabski zgodził się na przywrócenie niektórych skreślonych pozycji w uposażeniach nauczycieli.**

M. in. przywrócono **900 punktów rocznie za prace kancelaryjne** (zast. sekretarza), **za zarząd filjami zakładów szkolnych 220 punktów, za prowadzenie internatu szkolnego 2700 punktów, za prowadzenie warsztatów szkolnych, kierownictwo folwarkami, ogrodami itp. 1700 punkt.**

Nauczycielom pełniącym faktyczne kierownictwo lub zastępstwo kierownika przez przynajmniej miesiąc, normy godzin lekcyjnych zostaną obniżone.

——oxxo——

Pobieranie podatków w naturze.

Przyjęcie ustawy przez Senat.

Warszawa, 27. 1. (PAT.). Na dzisiejszem posiedzeniu Senatu, po zdjęciu z porządku dziennego punktu o wyborze członków Trybunału Stanu i ustawy o prawie międzynarodowem i międzydzielnicowem oraz sprawozdania o wyniku kontroli w roku 1924 przez Najw. Izbę kontroli, Senat na wniosek komisji prawniczej zapowiedział przedewszystkiem Sejmowi **zmiany do ustawy o prawie autorskiem.**

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia projektu **ustawy o pobieraniu podatków bezpośrednich i niektórych opłat skarbowych w naturze.** Ustawę referował senator **Popowski,** podnosząc m. in., że ustawa polepsza położenie płatnika a zwalczanie jej w Sejmie było chyba nieporozumieniem.

W głosowaniu **wniosek o odrzucenie ustawy upadł 47 głosami przeciw 42. Ustawę ze zmianami komisji przyjęto.**

——oxxo——

Poszkodowany Bank Francuski domaga się zupełnego wyświetlenia afery fałszerskiej.

Budapeszt, 27. 1. (PAT.) Budapeszteński **przedstawiciel prawny Banku francuskiego** w imieniu swego mocodawcy przedstawił Urzędowi prokuratorskiemu pismo, w którem prosi o **dalsze kontynuowanie dochodzeń** w sprawie rozmaitych szczegółów wymagających jeszcze wyświetlenia oraz prowadzenie tych dochodzeń wspólnie z budapeszteńskimi władzami policyjnemi.

Ambasador przyjął te wyjaśnienia do wiadomości w celu zakomunikowania ich swemu rządowi.

O WSPÓŁPRACĘ WŁADZ FRANCUSKICH Z WĘGIERSKIMI.

Budapeszt, 27. 1. (PAT.)Jak komunikują urzędowo **ambasador francuski** w Budapeszcie podczas swej wizyty u Bethlena zażądał wy**jaśnień w sprawie rozmaitych szczegółów afery bankowej** oraz **jak zamierza rząd węgierski zabezpieczyć współpracę władz węgierskich z organizacjami francuskiemi** w celu uzyskania tych wyjaśnień.

W odpowiedzi na to Bethlen przedstawił pewne propozycje, które jego zdaniem są w możności zabezpieczyć **żądaną współpracę władz węgierskich z francuskimi** a nie stoją w sprzeczności z postanowieniami ustawodastw węgierskiego.

WALKA POLICJI Z TŁUMEM BEZROBOTNYCH W WROCŁAWIU.

Wrocław, 27. 1. (PAT.). Dziś w południe odbyła się na ulicach Wrocławia **demonstracja bezrobotnych,** którzy urządzili pochód w kierunku zarządu miasta w celu wręczenia petycji w sprawie swoich żądań.

Niedaleko od środka miasta **demonstranci spotkali się z policją, która ich rozpędziła przy pomocy szabel i pałek gumowych.** Kilkanaście osób zostało potłuczonych.

——•——

Kradną jak kruki. Ławnik magistratu złodziejem.

Łódź, (Tel. wł.)

Nadużycia w łódzkim komitecie rozbudowy miasta wykryto w ostatnich dniach. Nadużyć tych na kilkadziesiąt tysięcy złotych dopuścił się ławnik magistracki Folkierski, zastępujący prezydenta miasta Cynarskiego. Sprawę oddano prokuratorji.

Wejście Polski do Rady Ligi Narodów

będzie tematem rozmowy Chamberlaina z Briandem w Paryżu.

Warszawa, 27. 1. (AW.). Wiadomości nadchodzące z Paryża potwierdzają przypuszczenia, że **rząd angielski stawiać będzie opór przy otrzymaniu przez Polskę stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów jednocześnie z Niemcami. Sprawa ta poruszoną będzie podczas czwartkowej konferencji Brianda z Chamberlainem w Paryżu.**

Rządowe koła francuskie nie przestają interpelować rządu, wskazując, że wejście Niemiec do R. L. N. będzie sukcesem polityki niemieckiej, który **należy zrównoważyć przez dopuszczenie Polski do R. L. N.**

Grupa parlamentarzystów francuskich należących do koła Przyjaciół Polski, złożona z posłów wszystkich stronnictw wręczyła dnia 26 bm. dłuższy **memorjał** Briandowi **o konieczności przyznania Polsce stałego miejsca w R. L. N.**

Rapallo, 27. 1. (PAT.). Austin Chamberlain odjechał wczoraj o g. 20.50 stąd do Londynu, a po drodze zatrzyma się w Paryżu.

Paryż, 27. 1. (PAT.). „Journal“ dowiaduje się, że wśród spraw, które będą stanowiły przedmiot rozmów Brianda i Chamberlaina znajduje się również sprawa, **czy Niemcom należy przyznać stałe miejsce w R. L. N. bez równoczesnego przyznania miejsca w Radzie Ligi Polsce.**

——xoox——

Organizacja uniwersytetu ukraińskiego natrafiła na przeszkody polityczne.

Warszawa, 27. 1. (PAT.) Ministerstwo oświaty zaprosiło na 26 bm. **komisję organizacyjną studjum uniwersytetu z ruskim językiem wykładowym.** Ponieważ jednak **zebrali się tylko polscy członkowie komisji,** posiedzenie komisji nie mogło się odbyć.

Powodem nieprzybycia uczonych ruskich są niewyrównane dotychczas **różnice zapatrywań wśród ruskich czynników politycznych.**

Wyrok śmierci w Wilnie.

Warszawa, 27. 1. (PAT.). Sąd okr. w Wilnie, jako doraźny, wyrokiem z dnia 26 bm. **skazał na śmierć 30-letniego Franciszka Jacynika, który** w nocy na 10 grudnia w Zaułku Lidzkiem **celem pozbawienia życia wykonywującego swe obowiązki służbowe olicjanta w Wilnie Józefa Moczarskiego, zadał mu ośm ciężkich ran nożem.** Zamiaru pozbawienia życia posterunkowego nie dokonał, gdyż zadane Moczarskiemu rany wprawdzie są ciężkie, jednak nie śmiertelne. **Obrońca skazanego wniósł prośbę o ułaskawienie Jacynika. Pan Prezydent jednak tę prośbę odrzucił i wyrok został wykonany.**

Z sali sądowej.

O OJCOBÓJSTWO.

Lwów, 28 stycznia.

Po przeprowadzonej rozprawie przeciw Michałowi **Winiarskiemu,** oskarżonemu o zabójstwo, którego dokonał na własnym ojcu przy pomocy pilnika — na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych oskarżonego uwolniono od zarzutu zbrodni zabójstwa, a skazano jedynie **na areszt za opilstwo.** Ponieważ kilkudniowa kara została skonsumowana aresztem śledczym, Winiarski został wypuszczony na wolność. Bronił adw. dr. **Żywicki.**

O ZBRODNIĘ RABUNKU I KŁUSOWNICTWO.

Lwów, 28 stycznia.

Wczoraj odbyła się przed sędziami przysięgłymi rozprawa już trzecią z rzędu w tej kadencji o zbrodnię rabunku.

Jako oskarżeni stanęli Michał **Stuka,** Panyk **Wełykij** i Iwan **Stuka.** Wszyscy z Turynki pow. Żółkiew. Od kilku lat zajmowali się oni kłusownictwem. Dnia 17 stycznia **1925 r. wybrali się oni do lasu OO. Dominikanów** w Dzibułkach pow. Żółkiew na polowanie **na dziki.** Stanęli im jednak na przeszkodzie gajowi pilnujący lasu. Oskarżeni napadli więc na nich z nienacka i pod groźbą karabinów zabrali im strzelby, rewolwery, noże itp. poczem oddalili się. Zawiadomiony o zajściu posterunek p. p. w Żółkwi aresztował kłusowników i pod zarzutem zbrodni rabunku i kłusownictwa odstawił do więzienia sądu karnego we Lwowie.

Oskarżeni na rozprawie wyparli się winy. Sąd **przysięgłych zatwierdził 8 głosami pytanie w kierunku zbrodni rabunku, a 12 głosami pytanie dotyczące o kłusownictwie i niedozwolonego noszenia broni.**

Na podstawie tego werdyktu trybunał zasądził Michała **Stuka na 3 lata, a Iwana Stuka i Panyka Wełykija na 2½ roku cięż. więzienia.**

KRONIKA.

STYCZEŃ
28
CZWARTEK

Dziś: rzym.-kat. Karola W., gr.-kat. Pawła Iw.

Jutro: rzym.-kat. Franc. Sal., gr.-kat. Petra W.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Czwartek 28 bm. „Żółta rękawiczka".

Piątek 29. bm. „Żydówka". Gościnny występ Stanisława Gruszczyńskiego.

Sobota 30 bm. o 3·30 popoł. „Świerszcz za kominem". Przedstawienie dla młodzieży.

Sobota 30 bm. o 7·30 wiecz. „Kredowe Koło". Premjera.

TEATR NOWOŚCI.

Czwartek 28. bm. „Hrabina Marica". Gościnny występ Heleny Miłowskiej.

Piątek 29. bm. „Medaljon Prababki".

Sobota 30 bm. o 3·30 popoł. „Pan Minister". Ceny zniżone popołudniowe.

Sobota 30 bm. o 7·30 wiecz. „Marjetta".

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Czwartek „Hau-Hau".

Piątek „Hau-Hau".

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Skandal" romans, „Musisz być moją", kom.

Chimera: „Tydzień miłości" dramat.

Lew: „Odwieczny promień" miłości

Palace: „Miłość zaślepia" „Strach ma wielkie oczy".

——oo——

— **Teatr Wielki** daje dziś jedno z ostatnich przedstawień dramatu K. Bakonyi'ego „Żółta rękawiczka", który zdobył na naszej scenie wielki sukces artystyczny.

W sobotę premjera głośnej dziś na wielkich scenach zagranicznych sztuki Klabunda „Kredowe Koło", z której próby dobiegają do końca pod reżyserją p. Żyteckiego.

— **Teatr Nowości** powtarza dziś „Hrabinę Maricę" z gościnnym występem mistrzowskiej odtwórczyni partji tytułowej, Heleny Miłowskiej. Dwa ostatnie przedstawienia tej operetki z p. Miłowską zapełniły po brzegi widownię teatru.

— **Gościnne występy stołecznego tenora Stanisława Gruszczyńskiego,** rozpoczną się w piątek, bież tygodnia w operze „Żydówka". Dalsze gościnne występy nastąpią w operach „Trubadur" i „Carmen". Zapowiedź występów Gruszczyńskiego zbudziła wielkie zainteresowanie, wobec czego popyt na bilety wzmógł się niepomiernie.

— **„Świerszcz za kominem"**, przepiękna sztuka Karola Dickensa ukaże się na popołudniowe przedstawienie dla młodzieży szkolnej w sobotę w Teatrze Wielkim. W przedstawieniu tem popisową rolę wykona po raz pierwszy p. Marja Dębicka. Pozostałe bilety sprzedaje jeszcze dziś Komitet Rozrywkowy dla młodzieży w budynku szkolnym im. Tańskiej przy ul. Jabłonowskich od godz. 5 do 7 wiecz., zaś od piątku Kasa Teatru Wielkiego.

— **„Czarne Róże"**, przepyszna operetka popularnego u nas kompozytora Goetzego, będzie najbliższą premjerą w Teatrze Nowości, w opracowaniu pp. reżysera Tatrzańskiego, kapelmistrza Seredyńskiego i baletmistrza Cesarskiego.

— **Chopinowski wieczór** muzyki komnatowej, odbędzie się 5 lutego staraniem Polsk. Tow. muzycznego. Wykonawcami będą: pp. Lisicka, Drohomirecki, Glasberg i Rack. Wykonane będą wszystkie oryginalne utwory Chopina na wiolonczelę i fortepian; mianowicie: sonata, introdukcja i polonez, duet na tematy z „Roberta Djabła" i tro na skrzypce, wiolonczelę i fortepian.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego" przesyłać należy przekazem pocztowym, aż do podania nowego numeru P. K. O. — Pieniądze przesyłane na dawny numer P. K. O.. nie będą uznane.

——oo——

Mówią, że . . .

rząd nie dotrzymuje zobowiązań wobec inwalidów, którzy niejednokrotnie są rażąco krzywdzeni.

— — — — — — — — —

zaszedł fakt tak rażący, tak niepodobny do wiary a jednak prawdziwy, że powinno się o nim jak najgłośniej mówić i zaprotestować gdzie należy. Oto według doniesień gazet — rozlewntę spirytusu w Buczaczu dostał magnat Artur hr. Potocki, jakkolwiek o tą koncesję podał się inwalida 50 procentowy!!! Hr. Potocki rozlewnię tę już poddzieżawił! Doprawdy gdzie żyjemy? Czy to jest istotnie demokratyczna Rzeczpospolita? Czy znajdzie się w Sejmie ktoś, kto przeciwko temu zaprotestuje? Związek inwalidów przez swą centralną instytucję w Warszawie powinien ująć się za kolegą i wcząć odpowiednie kroki. „Kurjer Lwowski", do którego z takiem zaufaniem zwracają się inwalidzi, chętnie otworzy łamy na wyjawnienie takich... spraw.

rrr.

——oo——

CZAS ODNOWIĆ PRENUMERATĘ NA LUTY 1926 R.

Prenumerata „Kurjera Lwowskiego" wynosi miesięcznie: **we Lwowie** 4 zł. 50 gr., z dostawą we Lwowie i w całej Polsce 4 zł. 80 gr., za granicą 6 zł. 50 gr. Dla urzędników państwowych i nauczycieli 3 zł.

Prosimy Szan. Prenumeratorów o najrychlejsze nadesłanie prenumeraty **przekazami pocztowemi,** celem uregulowania nakładu i uniknięcia przerwy w wysyłce „Kurjera Lwowskiego".

——oo——

— **Nieodwołalnie już ostatnie przedstawienia „Hau-Hau"** odbędą się w Teatrze Małym w ciągu bieżącego tygodnia. Pomimo olbrzymiego sukcesu i dużego uznania ze strony prasy, dyrekcja Teatru Małego zmuszona jest zdjąć niebawem tę przepyszną sztukę z afisza, gdyż z początkiem przyszłego tygodnia odbędzie się premjera. Kto więc nie widział tej arcywesołej komedji i tego przepysznego typu jaki stwarza w niej dyr. Czarnowski, a obok niego Helski-Kowalski, kto niemiał sposobności podziwiania doskonałej gry ulubienicy Lwowa Łozińskiej, niech spieszy się z wyzyskaniem tych ostatnich przedstawień.

— **Wielka Reduta Teatralna** w d. 1 lutego br. o godz. 11 w nocy w kinie „Palace" na dochód budowy „Domu Aktora" we Lwowie z wspaniałym programem artystycznym, obudziła niebywałe zainteresowanie. Bilety w cenie od 2 do 6 zł. w parterze oraz na I balkonie i loże w cenie od 25 do 30 zł. wcześniej do nabycia w gmachu Teatru Wielkiego w dawnej kasie Teatru Małego od 10 do 2 popł. i od 4 do 6 popoł.

— **Koło T. S. L. im. Wyspiańskiego.** W związku z odezwą Związku Obrony Kresów Zachodnich urządza Koło T. S. L. im. Wyspiańskiego w sobotę, 30 b. m., o g. 6 wiecz., w sali rysunkowej szkoły męskiej im. Św. Antoniego (Głowińskiego 6. II p., zebranie dyskusyjne z przemówieniem prezesa Koła lwowskiego Zw. Obr. Kr. Zach., p. dr. Jana Rogowskiego: „O kwestji niemieckiej". Dochód z dobrowolnych datków przeznacza się na rzecz „Tygodnia Obrony Kresów Zachodn.".

Z targu.

Lwów, 28. stycznia.

Ceny nabiału: 1 l mleka 30—40 gr., 1 kg masła 5—6 zł. 1 kg sera 1—1·40 zł.

Jaja po 15 gr. sztuka.

Jarzyny: 1 kg. ziemniaków 10 gr. cebuli 40—50 gr. buraków 20—25 gr. marchwi 25—30 gr. kapusta po 10—20 gr.

Owoce: 1 kg jabłek 40 gr. do 1 zł. cytryny po 10—20 gr. pomarańcze po 45—50 gr.

——oo——

— **Małe ferje szkolne.** Świadectwa szkolne rozdane będą w tym roku **w sobotę, 30 b. m.** Ferje trwać będą do 3 lutego włącznie. **Nauka rozpocznie się we środę.**

— **Zwinięcie Izb adwokackich** w Przemyślu i Samborze nastąpić ma niebawem. Przyłączone one zostaną do Izby lwowskiej.

— **Towarzystwo lekarskie.** W piątek dnia 29 b. m. odbędzie się posiedzenie z porządkiem dziennym: 1. Dr. Lachmund: O przypadku gruźlicy żołądka. 2. Dr. Gruca: Przypadek jednostronnej prognacji. 3. Dr. Falkiewicz: Badania nad patogenezą ognisk w stwardzieniu rozsianem rdzenia (z pokazami świetlnymi).

— **„Bartel Turaser"**, emocjonujący dramat, osnuty na tle życia robotników, w 3 aktach, F. Langmanna, napisany oryginalnie, a wystawiany ongiś za dyrekcji ś. p. T. Pawlikowskiego w Teatrze Wielkim, zostanie odegrany z okazji 56-tej rocznicy 1-go strajku drukarzy lwowskich, w sali własnej „Ogniska", ul. Piekarska l. 18, w niedzielę, 31 stycznia, o godzinie 7 wieczór. — Przedstawienie poprzedzi krótkie przemówienie przewodniczącego organizacji drukarzy, Andrzeja Kusyka. — Nowe dekoracje malował art. - malarz, Karol Zajączkowski. Reżyseruje M. Lech. Bilety wcześniej do nabycia codziennie wieczorem w kantynie drukarzy, Piekarska 18, w podwórzu.

— **Rewizja w związku z morderstwem przy ul. Gródeckiej.** W związku z głośnem morderstwem dokonanem na b. p. Feursteinowej, gospodyni u Majbluma, przy ul. Gródeckiej l. 48, **odbyła się onegdaj rewizja** u dra Rappaporta, zięcia Majbluma, u którego ten ostatni przechowywał rozmaite kosztowności. Chodziło o stwierdzenie, czy wśród kosztowności p. Majbluma niema przedmiotów rzekomo w krytycznym czasie zrabowanych. Śledztwo nie dało żadnych rezultatów.

——oo——

Tramwaj krakowski na bezrobotnych. Rada nadzorcza krakowskiej spółki tramwajowej uchwaliła **opodatkować wszystkie bilety jazdy na rzecz bezrobotnych.** Podatek ma wynosić 2 grosze od sprzedanego biletu i pobierany będzie od 1 lutego b. r.

——oo——

Śp. ppłk. Włodzimierz Bochenek.

Lwów, 28 stycznia.

Ofiara katastrofy automobilowej w Paryżu podpłk. Włodzimierz Bochenek urodził się w r. 1894 w Krakowie. W chwili wybuchu wojny zaciągnął się do szeregów legjonowych, następnie w r. 1917 wcielony został do armji austrjackiej a w roku 1918 oddał się na usługi armji polskiej. W ostatnich czasach był dowódcą 1 p. czołgów w Żórawicy pod Przemyślem. W połowie b. m. wyjechał z polecenia sztabu gener. na 6 tygodni do Francji celem zwiedzenia tamtejszych zakładów samochodowych.

Co się stało w mieście?

— **Głodówka więźniów politycznych.** Więźniowie polityczni przebywający w lwowskiem więzieniu śledczem, wystosowali do redakcji „Diła" list, w którym donoszą, iż 22 b. m. rozpoczęli głodówkę skutkiem rzekomych szykan ze strony zarządu więzienia.

— **Usiłowane samobójstwo.** Bronisława Reit, 27-letnia hotelowa w hotelu „Warszawa" przy pl. Bernardyńskim, usiłowała zatruć się gazem świetlnym. Wezwane Pogotowie ratunkowe odwiozło ją do szpitala.

— **Pożar sufitowy** wybuchł wczoraj o godz. 6.15 przy ul. Kopernika 20. Wezwana straż pożarna pożar ugasiła. Szkoda na razie nie ustalona.

— **Aresztowano** Edwarda Machnickiego, lat 31, za **kradzież 2 bochenków** chleba z wozu piekarza Rudolfa Janowskiego.

— **Kradzież i włamania.** Dnia 26 bm. skradł nieznany złodziej z przedpokoju mieszkania komisarza Magistratu Teodora Landaua przy ul. Zielonej l. 12 futro męskie wartości 1000 zł.; dnia 25 bm. włamali się niezani złodzieje do willi dr. Władysława Potarskiego przy ul. Lwowksich Dzieci l. 57, lecz spłoszeni zbiegli. — Przytrzymano Maksa Winnikiera, podejrzanego o włamanie do mieszkania Jakóba Helfmana, kelnera przy ul. Berka Joselowicza l. 23.

——oo——

— **Czasowe zwinięcie agencji pocztowej w Dubie.** Z dniem 3 b. m. zwinięto czasowo agencję pocztową w Dubie powiat **Dolina.** Z dniem 1 lutego 1926 zostanie ta agencja ponownie uruchomiona.

— **„Wielki mecz kostjumowo-maskowy".** Pod tym tytułem urządza Kółko zabawowe drukarzy lwowskich zabawę karnawałową, w pięknie udekorowanej sali własnej (Piekarska 18), w poniedziałek, 1 lutego, **o godzinie 9** wieczór. Program urozmaicony i bogaty w niespodzianki. Premjowanie najoryginalniejszej damskiej i najkomiczniejszej męskiej maski. Muzyka salonowa z jazz-bandem. Wstęp od osoby 3 zł., akademicy i wojskowi płacą 2 złote.

Humor.

Państwo Rosenbauch z Włocławka wybrali się do Paryża. Chodzą po ulicach i szukają Louvre'u.

— Znasz przecież francuski, zapytaj się policjanta — mówi Rosenbauch.

Pani Rosenbauchowa podchodzi do policjanta i zaczyna rozmowę:

— Pardon, monsieur, parlez vous français?

*

Trzej Anglicy siedzą na balkonie willi podmiejskiej. Od godziny żaden nie odezwał się słowem. Drogą przejeżdża samochód.

— „Fiat" — mówi pierwszy Anglik.

Znów pół godziny milczenia.

— „Corona" — protestuje drugi.

Pół godziny milczenia.

— Jeżeli panowie nie przestaną się kłócić, będę zmuszony opuścić towarzystwo — mówi trzeci.

Kurjer ekonomiczny.

* **Przedsiębiorstwa przemysłowe w Warszawie.** W r. 1925 złożono w urzędzie przemysłowym magistratu warszawskiego 964 podań o pozwolenie na uruchomienie przedsiębiorstw naszych, przeważnie średnich i drobnych. Z tego wydano **547 zezwoleń.** Resztę podań załatwiono odmownie. Około 300 przedsiębiorstwom przedłużono prawo na dalsze ich prowadzenie mimo warunków nieodpowiednich a to ze względu na obecne przesilenie gospodarcze.

* **Ożywienie na targu manufakturowym w Łodzi** zaznaczyło się w ubiegłym tygodniu. Kupcy kompletują towary. W Łodzi zjawili się kupcy warszawscy. Zamawiają towary letnie. Sprzedaż przeważnie na warunkach wekslowych z terminem 6-miesięcznym. Za gotówkę 18 procent opustu.

O NADZÓR SĄDOWY.

Opracowywana obecnie ustawa o nadzorze sądowym i **ugodzie przymusowej** przedstawia wielką doniosłość dla życia gospodarczego kraju. Wobec tego urząd starszych zgromadzenia kupców m. Warszawy, po referacie adwokata **Szatensztajna** i dłuższej dyskusji uchwalił prosić czynniki rządowe, aby projekt ustawy o nadzorze sądowym przed wniesieniem do Sejmu przedłożono **celem zaopinjowania organizacjom gospodarczym.**

NABYCIE ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH NA ROK 1926.

Ministerstwo Skarbu wydało zarządzenie, aby z dniem 1 lutego 1926 r.. władze skarbowe przystąpiły do **lustracji przedsiębiorstw** i spisywania protokołów za nieposiadanie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, względnie za nabycie niewłaściwych świadectw przemysłowych.

Płatnicy winni przeto we własnym interesie zaopatrzyć się we właściwe świadectwa przemysłowe (karty rejestracyjne), ponieważ w razie stwierdzenia naruszeń w tym kierunku ustawowych przepisów, będą natychmiast sporządzane protokoły i nakładane **kary pieniężne.**

USTANOWIENIE NOWYCH KONTYNGENTÓW NA TOWARY ZAKAZANE DO PRZYWOZU.

1. Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustanowiło dodatkowe kontyngenty na następujęce towary **pochodzenia** wyłącznie tylko **tureckiego:** orzechy, koryntki, rodzynki i figi. Podania o zezwolenie na przywóz tych artykułów wnosić należy na warunkach dotychczas obowiązujących.

2. Zauważa się, że powyższe kontyngenty, w odróżnieniu od kontyngentów ostatnich, ustalone są nie jedynie na I. kwartał 1926 r. lecz **na cały rok bieżący.** W związku z tem termin wnoszenia podań na razie ograniczony nie jest, leży jednakowoż w interesie kupiectwa, aby odnośne podania zostały rychło wniesione.

GIEŁDA LWOWSKA.

Sytuacja na targu akcyjnym uległa lekkiej poprawie. Kursa niejednolite, dla akcji Chodorowskich nawet cokolwiek silniejsze. Obroty liczniejsze jak onegdaj. Przy braku towaru poszukiwano: Lokomotywy, Niemojowskiego i Rakszawę. Tendencja niejednolita. Usposobienie wyczekujące.

Kotowane: Hip. 0.47, Chodorów 4.90 4.85, 4.95, Chybie 3.— 3.05 3.10, Browary 8.—, Gazolina 0.90, Oikos 3.75 P. Nafta 0.24, Zieleniewski 9.55.

OBROTY PRYWATNE.

Tendencja chwiejna. Obroty słabe.

Dolar. ameryk. 7.35 do 7.38, dol. kanad. 7.15 do 7.20, kor. czesk. 0.23 do 023 jedno czwarta, frank franc. 0.29 do 0.29 jedno czwarta, frank szwajcar. 1.45 do 1.48, funty szterl. 34.00 do 34.50.

Złoto: 20 kor. 29.00 do 29.50, 20 frank. 27.00 do 27.50, 20 mark. 33.00 do 33.50, 10 rubli 36.00 do 36.50.

Srebro: kor. austr. 0.57 do 0.59, 5 kor. 3.10 do 3.20, floreny 1.55 do 1.60, ruble 2.48 do 2.56, kopiejki za rubel 1.24 do 1.28.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

W dalszym ciągu zainteresowanie dla pszenicy dworskiej oraz dla **żyta po cenach** dotychczasowych notowań. Ogólny obrót 50 tonn. Poszukiwana koniczyna biała i czerwona. Popyt za owsem w dalszym ciągu. Tendencja utrzymana. Usposobienie spokojne.

Pszenica krajowa biała 29.00 do **31.00 zł.** Pszenica krajowa czerwona 32.00 do 33.50. Żyto małopolskie 18.50 do 19.50, Jęczmień małopolski browarniany 18.50 do 19.50. Jęczmień małopolski pastewny 15.00 do 16.00. Owies małopolski 20.00 do 21.00. Łubin niebieski 13.50 do 14.50. Ceny z wyjątkiem pszenicy czerwonej i łubinu, szacunkowe.

Z SĄDU WOJSKOWEGO.

Niesubordynacja, oszustwo i sprzeniewierzenie.

Lwów, 28 stycznia.

Jak już donosiliśmy, onegdaj rozpoczela się w sądzie wojskowym we Lwowie, rozprawa przeciw porucznikowi K. **Luttenbergowi,** oficerowi gospodarczemu pułku podhalańskiego, stacjonowanego w **Czortkowie i** wachmistrzowi N. **Rachubińskiemu,** zarządcy spółdzielni podoficerskiej. Akt oskarżenia zarzuca porucznikowi Luttenbergowi, że **nie usłuchał rozkazu dowódcy pułku** i nie był osobiście przy odbiorze słomy i siana od dostawców, którzy nie mając nad sobą żadnej kontroli, dostarczali towar wybrakowany, dalej, że wydawał im częstokroć pokwitowania przed odbiorem, wskutek czego wynikały nadużycia, w końcu, że pobrał bez rozrachunku w spółdzielni podoficerskiej 150 złotych. Wachmistrz Rachubiński oskarżony był o to, że sprzeniewierzył rozmaite kwoty na szkodę spółdzielni podoficerskiej.

Przedwczoraj po przeprowadzonej rozprawie zapadł **wyrok uwalniający** obu oskarżonych od poczynionych im zarzutów ze względu na brak dostatecznych dowodów winy.

Przewodniczył pułk. Łukowski, oskarżał pułk. Hecht. Bronili adwokaci dr. Aleksandrowicz i dr. Pieracki.

NARODZINY W SALI SĄDOWEJ.

Kraków. (Tel. wł.).

W sądzie karnym w Krakowie, podczas rozprawy o **uwiedzenie 16-letniej dziewczyny,** żona jednego z oskarżonych powiła dziecko **za** drzwiami sali sądowej. Przewodniczący przerwał rozprawę i noworodka wniesiono do sali i ułożono na ławkach, poczem położnica i dziecko zostali odwiezieni do kliniki położniczej. Po wznowieniu rozprawy „ojciec" urodzonego w sali sądowej dziecka uznany został za **niewinnego** i uwolniony.

——oo——

KURJER SPORTOWY.

ZAWODY NARCIARSKIE W ZAKOPANEM.

Senjory. Bieg 30 klm.: 1) Bujak J. (ONS) 2 godz. 48 min. 2 sek. 2) Krzeptowski An. II. (SNTT) 2 godz. 52 m. 36 sek. 3) Czech Wł. (ONS).

Junjory — 16 klm.: 1) Skupień (SNTT) 1 godz. 28 min. 2) Bezych 3) Michalski.

Bieg pań — 7 klm.: 1) Staszel-Pailankówna (ONS) 37 min. 51 sek., 2) Loteczkowa (KTN—Lwów) 40 m. 20 sek., 3) Sawczakówna 44 min. 46 sek.

Skoki, senjorów I kl.: 1) Zeydel T. (SNTT) nota 15.1626 pkt., skoki 26, 31 i 40 mtr., 2) Mückenbrunn (SNTT) nota 14.4375 pkt. (30, 38 i 37 mtr.), 3) Stolpe (Szwecja).

Senjorów II kl.: 1) Żytkowicz (SNTT) nota 15.875 pkt., 2) Lankosz nota 15.25 pkt., 3) Mietelski nota **14.2625 pkt.**

Senjorów III kl.: 1) Cukier nota 15.0562 pkt., 2) Graca 13.729 pkt., 3) Król 12.1625 pkt.

Junjorów: 1) Czech Br. (SNTT) 16.2532 pkt.

Najdłuższy skok Zeydla (poza konkuresem) 49 metr. z upadkiem.

WYJAZD POLSKICH NARCIARZY.

SNTT wysyła swoich najlepszych zawodników, J. Bujaka, Krzeptowskiego Andrzeja II i Stanisława Gąsienicę - Sieczkę do Francji, gdzie zawodnicy ci startować będą na zawodach w Pontarlier i Wengen. Franciszek Bujak, Henryk Mückenbrunn i Tadeusz Zeydel będą startować w Nowem Mieście (Czechosłowacja).

ZWYCIĘSTWO POLSKIEGO HOCKEYA W PRADZE.

W Pradze rozegrany **mecz hockeyowy między reprezentacjami Polski i Czechosłowacji** przyniósł zupełnie niespodziewane, lecz zupełnie zasłużone **zwycięstwo naszej reprezentacji 1:0.** Zaraz w pierwszej połowie gry zdobywa **Tupalski pierwszą bramkę dla Polski.** Potem nasza reprezentacja zastosowała wobec Czechów ich własny **system gry defenzywnej** i wynik zdołała utrzymać do końca. Zwycięstwo naszej drużyny zrobiło w Czechosłowacji wielkie wrażenie. Czechosłowacja bowiem zdobyła w roku zeszłym mistrzostwo Europy, a w roku bieżącym drugie miejsce w mistrzostwie.

ŁYŻWIARSKIE MISTRZOSTWA WARSZAWY.

Rozegrane w Dolinie Szwajcarskiej zawody łyżwiarskie o **mistrzostwo Warszawy** przyniosły mistrzostwo staremu łyżwiarzowi, **Ludwikowi Kamińskiemu** (WTC). Wynik: bieg 500 mtr.: 1) Kamiński L. (WTC) 58.8 sek., 2) Majewski (WTC), 3) Gratt (WTC); bieg 1500 mtr.: 1) Kamiński 3 min. 13.6 sek., 2) Majewski, 3) Grott; **bieg 5000 mtr.:** 1) Kamiński 11 min. 17.8 sek., 2) Dembowski. Zawody w jeździe figurowej z braku konkurentów nie mogły się odbyć.

ŁYWŻIARSKIE MISTRZOSTWA EUROPY.

W rozegranych w Chamonix zawodach **łyżwiarskich** o mistrzostwo **Europy, tytuł** mistrza Europy zdobył finlandczyk **Skuttnab**, osiągając następujące czasy: na **500 mtr.:** 44.8 sek., na **5000 mtr.** 8 min. 44 sek.. **1500 mtr.:** Skuttnale 2 min. 26.5 sek., **bieg 1000 mtr.:** 1) Polascek (Austrja) 18 min. 46 sek., 2) Skuttnale 18 min. 50 sek.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505). Godz. 21.00. Studenci i żołnierze, koncert.

Wrocław (418). Godz. 20.00. Koncert kościelny..

Elberfeld (259). Godz. 20.30. Popularny koncert symfoniczny.

Frankfurt (470). Godz. 21.00. Koncert orkiestry harmonicznej.

Hamburg (392.5). Godz. 21.00. Hamburg—Wiedeń koncert.

Lipsk (452). Godz. 20.15. Ballady i groteski.

Monachium (485). Godz. 20.20. Ludowe marsze.

Stuttgart (446). Godz. 21.00. Alzacki wieczór.

Niemieckie stacje nadają od godz. 5—6 rano koncert dla Ameryki.

Rzym (425). Godz. 20.40. Wyjatki z operetki „Ostatnia noc" Gianoliego.

Tuluza (441). Godz. 21.45. Wieczór taneczny.

Zurich (515). Godz. 20.30. Wieczór Meinrada — Lienerta.

Wiedeń (530). Godz. 20.15. Koncert wiedeńskiej orkiestry symfonicznej.

Budapeszt (546). Godz. 20.30. Wieczór Liszta.

KINOFOT. Lwów, ul. 3-go Maja l. 11a. poleca wszystko dla Radjotechniki.

MAKARONY niedoścignionej jakości. „KŁOS" Wszędzie do nabycia.
1018

Wielki wybór
KILIMÓW GLINIANSKICH
oraz
Wyrobów KOSZYKARSKICH
poleca najtaniej
„KILIM GLINIAŃSKI"
Lwów 753
Halicka 5. — Filja: Kopernika 23.

KUPUJĘ złoto, brylanty, djamenty, perły, płacę najwyższe ceny 1098
LWOWSKI, Jagiellońska 2. 109

OBWIESZCZENIE.
W tutejszej elektrowni miejskiej odbędzie się **w dniu 16-go lutego 1926 o godz. 10 rano**
PUBLICZNA LICYTACJA
uszkodzonego wielkiego motoru Diesla wraz z kołem popędowem.
Cenę wywołania ustanawia się na 10 groszy za jeden kilogram wagi loco elektrownia miejska.
Brody, dnia 18 stycznia 1926.
Z MAGISTRATU.
Komisarz Rządu:
1123 **Morgenstern, mp.**

Poszukujemy przedstawiciela na województwo stanisławowskie i tarnopolskie
do odwiedzania klijenteli branży kolonjalnej celem sprzedaży znanej kawy figowej i karlsbadskich korzennych przypraw kawowych.
Oferty z referencjami, możl. w jęz. niemieckim, przyjmuje: 1089
Otto E. WEBER, G. m. b. H. Gdańsk.

Ucz się, w nauce twa przyszłość.
1) Chcesz uzyskać cenzus nauki z klasy 4, 6, 8 gimn. (potrzebny do awansu lub stabilizacji). 2) pragniesz posiąść ogólną wiedzę niezbędną w pracy i życiu (prosp III). 3) chcesz nauczyć się szybko języka angielskiego, niemieckiego, lub francuskiego (prosp. II.), wpisz się zaraz na: **„Powszechne Kursa Korespondencyjne Matura"**, Kraków, ul Karmelicka 35. Uczą P. P. Profesorowie szkół średnich i Docenci Uniw. — Próbne lekcje na 8 dni, po nadesłaniu zł. 3. (w znaczkach) Wpisy na II. semestr do 1. lutego br. Informacje i prospekta bezpłatnie. Na odpowiedź znaczki. 1121

Na zebrania towarzyskie tanio do wynajęcia
duża, piękna SALA.
Wiadomość Lindego 5. 1115

Posady i prace.

UWADZE pp. Ziemian, plenipotentów! Cegielnie, dachówkarnie, wapielnie znam budować, prowadzić. Praktyka 25-letnia. Szukam kierownictwa, administracji, spółki Ceramik Lublin. skrzynka 75. 767

POSZUKUJĘ posady służącego do biura lub do sklepu. Zgłoszenie do adm. Kurj. Lw. pod „Służący". 1113

Mieszkania.

POMIESZKANIA maluje gustownie podług najnowszych wzorów zagranicznych i miejscowych dla P.T. Urzędników i Oficerów na 3 miesięczne raty, najtaniej. Firma I. M. Leichter znany Klaften, malarz pokojowy i dekoracyjny, Lwów Sieniawska 12 a, I. p. 610

Kupno i sprzedaż.

FORTEPIAN „Wirth schüler-Bösendorfer" krzyżowy, stan i wygląd bardzo dobry, sprzedam okazyjnie. Kopernika 26, parter, oficyny, Skleniarski. 1114

SWITKA MĘSKA, ciemna (selskin-pizmak) do nabycia okazyjnie w magazynie Braci Lubelskich, ul. Rutowskiego, naprzeciw Katedry. 1138

ŚWITKA MĘSKA, ciemna (selskin-piżmak) do nabycia okazyjnie w magazynie Braci Lubelskich, ul. Rutowskiego, naprzeciw Katedry

Nauka i wychowanie.

NAUKA języka włoskiego. Dla śpiewaków i artystów zniżka. Zgłoszenia do Administracji „Kurjera Lw." pod „Italiano". 1117

ROSJANKA poszukuje lekcyj rosyjskiego języka. Zgłoszenia do Administracji „Kurjera Lwowskiego" pod „Rosjanka". 1118

Zamiejscowych nauczycieli szk pow. przygotowuje korespondencyjnie do egzaminu wydz. z grupy rys slojdowej według obowiązujących programów rutynowany nauczyciel. Bliższe szczegóły listownie za dołączeniem znaczka. Zgłoszenia pod „Slojd" do „Kurjera Lwowskiego". 114

STENOGRAFJI wyucza wszystkich listownie bezpłatnie, celem propagandy Instytut Stenograficzny Antoniego Wojnara, Warszawa, Krucza 26. 1124

POSZUKUJĘ lekcji w zakresie szkół średnich (niższe gimnazjum). Łaskawe zgłoszenia do admin. „Kurjera L." pod „M. P." 1131

ABSOLWENTKA filozofji z dokładną znajomością języka francuskiego i niemieckiego udziela korepetycji i samodzielnych lekcji w zakresie szkoł średnich. Zgłoszenia pisemne do administracji „Kurjera Lwow." pod „Absolwentka". 1135

MATEMATYKI, geom. wykreślnej, oraz jęz. francuskiego i niemieckiego ucza naucz. gimnazjalni. Batorego 34. IV. p od 3—5. 1137

Różne.

ŚNIEGOWCE i kalosze przyjmuje do naprawy Adolf Goldberg Lwów Sykstuska 10. 112

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Stryj na nazwisko Kwaśnikiewicz Ignacy ur, w r. 1899. 11

STROJENIE i naprawę fortepianów przyjmuje: Artur Smutny, Chmielowskiego 5. Telefon 159. 113

STANISŁAW Zieliński z Olchowczyka powiat Husiatyn unieważnia zgubioną książkę wojskową P. K. U. Czortków. 1143

Reklama to potęga!

HALLO 25-31 HALLO
ZUPEŁNA WYSPRZEDAŻ
Żarówek marki OSRAM
sztuka 1·20 sztuka
K. POMPACH
Jagiellońska 11. w podwórzu.

INSERUJCIE
w „Kurjerze Lwowskim"

WŁASNY WYRÓB — CENY FABRYCZNE
KOŁDRY JEDNO i DWUSTRONNE od zł **27·50**
MATERACE z TRAW. MORSK. od 42 i WŁOSIENNE od 85·—
PODUSZKI pierzane od 17·50. — GOTOWE PRZEŚCIERADŁA pod kołdry od 11·50. — „ na posłanie od 6·50. —
Gotowe poszewki od 4·—. KOCE — KAPY
FIRANKI — DYWANY itp. sprzedaje najtaniej
FABRYKA POŚCIELI
PIETRUSZEWSKI-MLEKO
Lwów, KORALNICKA 6. — Telef. 37—72.
DLA ZAKŁADÓW. — SZPITALI i t. p. — CENY OFERTOWE NISKIE. 1069

Dr. Anna Kogutowa
ord w chorobach skórnych i wener., od 3—5
przy ul. Friedrichów 8. Kosmetyka lekarska.

Kursa naukowe „WIEDZA"
pod osobistem kierown. prof. Bogusława Butrymowicza
Kraków, Studencka 14.
przyjmują wpisy na drugie półr. roku szkolnego 1925/26.
Kursa obejmują:
1) **Kursa maturyczne:** gimnazjum klasyczne, humanistyczne, neohumanistyczne i matematyczno-przyrodnicze 1-roczne i 2-letnie.
2) **Kurs niższej szkoły średniej** w zakresie 4-ch klas.
3) **Kurs seminarjum nauczycielskiego** 1-roczny i 2-letni.
4) **Kurs szkoły handlowej** jednoroczny i półroczny.
5) **Analogiczne Kursa pisemne** wszystkich typów, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowemi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych Kursach profesorów szkół średnich równolegle z normalnym tokiem nauki tychże Kursów.
Na kursach „WIEDZA" udzielają nauki tylko najwybitniejsze siły fachowe gimnazjów krakowskich od 5 do 6-ciu godzin dziennie.
Spis grona profesorów do przejrzenia w sekretarjacie.
Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów(enic). Dla wojskowych i inwalidów 25 procent opustu. Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie. 1815

Marja Ludwika RZEPECKA
Lwów, Halicka 20, III. p.
artystyczna wytwórnia kwiatów poleca się na KARNAWAŁ. 729

Służącego biurowego
rzetelnego, uczciwego, na podstawie świadectw
poszukuje się. Zgłoszenia pod: „Świadectwo" do Administracji „Kurjera Lwowskiego".

Zawiadamiam 1136
WP. członków N. U. Z. Y. i prywatnych, że prowadzę **pracownię obuwia** na własną rękę w nowym lokalu **przy ul. Wałowej 23.** Wykonanie szybkie i staranne **po cenach umiarkowanych.**
Józef Hryczuk.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr, Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar" 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% droże

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.
Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel.29-19. pod zarz. Z Kiełbusiewicza.